

నల్లూరులో 25-5-19 తేదిన జరిగిన

ఆంధ్ర రాష్ట్ర సంఘము వారి

సభా కార్యక్రమము

హాజరయిన సభ్యులు

- 1. పురాణం నాగభూషణము పంతులుగారు, 2. అయ్యశేఖర కాశ్యపరావు పంతులుగారు, 3. శా. అ. కృష్ణ రావుపంతులుగారు, 4. వో. వెంకటాద్రి పంతులుగారు, 5. సం. రామచంద్రరావుపంతులుగారు, 6. కా. నాగేశ్వరరావు పంతులుగారు, 7. కొం. వెంకటప్పయ్యపంతులుగారు, 8. పి. చెంచయ్యగారు, 9. చా. సాంబశివరావు పంతులుగారు, 10. రాజాభో. రామకృష్ణంరాజుగారు, 11. మిట్టపొట్టి రామ కృష్ణరావుగారు, 12. వావిళ్ల వెంకటేశ్వర్లుగారు, 13. తూము లూరి వెంకటశివరామయ్యగారు, 14. బి. జె. ప్రసాదరావు గారు, 15. చు. నుల్లారావుగారు.

శా. అ. కృష్ణరావుగారు గౌరవాధిపతిగా నుండునట్లు తీర్మానించడమైనది.

రెండవ రౌండ్ చిత్తుచట్టము.

- 1. ఈ క్రింద వివరించిన తీర్మానము దొరతనము వారికి పంపుటకు తీర్మానించడమైనది.

"ఇండియన్ పీస్లకోడ్డు, క్రిమినల్ ప్రొసీజరుకోడ్డుల సవరణవిల్లు, నాగరిక శిక్షణలలోని క్రిమినల్ న్యాయవిధాన నూత్రములకు విరుద్ధముగా నున్నందున మిగుల అక్షేపకార్యమును అనవసరమును అనియీ సంగతులను రద్దీప్రాయపడుచు దీనిని ఉపసంహరించికొనవలె నని ప్రభుత్వమువారిని కోరుచున్నాను."

- 2. ఈ సంవత్సర ఆంధ్రరాష్ట్రసభ పార్లమెంటులో రాజకీయ సంస్కరణలను గూర్చిన చిత్తుచట్టమును ప్రతేక పెట్టిన పిమ్మటనే జరుపుట యుక్తమని ఈ సంఘమువారు రద్దీప్రాయపడుచున్నారు.

- 3. ఈ సంవత్సర రాష్ట్రసంఘమునకు అభ్యుత్థులకు పేర్కొనుటకు అనుబద్ధసంఘములను కోరుటకు తీర్మానించడమైనది.

- 4. అభిలభారత సభోపసంఘమువారు 1919 జూలై అఖిలలోగా వారి కార్యకర్తలను నిమిత్తము రు 400 లు పంపమని కోరుచు వ్రాసిన యుక్తము చదువడమైనది. ఆ యుక్తము పంపుటకు తీసుకొనించడమైనది. అసామ్య సాధ్యమైనంతవరకు అనుబద్ధసంఘములనుండి వసూలు చేయుటకు కార్యదర్శుల కధికార మివ్వడమైనది.

- 5. అభిలభారత సభోపసంఘమువారు 1919 మే 1 తేదిన వ్రాసిన యుక్తము చదువడమైనది. అందులో వ్రాసిన విషయములనుగూర్చి అధిరక్షే మన రాష్ట్రములోని రాజకీయ సంఘములకు కార్యదర్శులు వ్రాసియున్నందున అభిలభారత సభోపసంఘమువారి యుక్తములోని సంగతులనుచేర్చి మరల ఆ రాజకీయ సంఘములకు ఉద్వేగకరముగ వ్రాయునట్లు తీసుకొనించడమైనది.

- 6. జేకీయమహాసభాంగవిధానమునందును సభాకార్యక్రమములనుగూర్చిన నిబంధనలందును మార్పులను సూచించుట యు నని అభిలభారతసంఘమువారు వ్రాసిన యుక్తము చదువడమైనది. అట్టి సూచనలనుగూర్చి నివేదికము సిద్ధముచేయుటకు ఈ క్రిందివారిని ఉపసంఘముగా నేర్పరచడమైనది. ఆ నివేదికము జూలై అఖిలలోవల పంపుటకు ఈ సభవారు కోరుచున్నారు. శా. అ. కృష్ణరావుగారు, కె. నాగేశ్వరరావుగారు, పి. చెంచయ్యగారు, చా. సాంబశివరావుగారు, పి. నాగభూషణముపంతులుగారు.

- 7. సాగభూషణము పంతులుగారు సభాసమాజేతరులుగా నుండునట్లు తీసుకొనించడమైనది.

- 8. అభిలభారతసభోపసంఘమునకు నెన్నుకొనవలసిన సభ్యులను ఏర్పరచుటకు గూర్చిన విషయము రాజోవు అంధీరాష్ట్ర సభలో విచారణియోగములలో చేర్పించవలయునని ఈ సంఘమువారు తీసుకొనించుచున్నారు.

- 9. ఇంగ్లాండునకు జేకీయమహాసభాపక్షమున ఆంధ్రరాష్ట్రమునుండి డాక్టరు భోగరాజు పట్టాభిసీతారామయ్యగారిని, పి. చెంచయ్యగారిని ప్రతినిధులుగా పేర్కొనవలసి అభిలభారతసభ సభోపసంఘమువారిని కోరుటకు ఈ సంఘమువారు తీర్మానించుచున్నారు.

- 10. అంధీరుండులకు ప్రతేక రాష్ట్రము విర్యాణముచేయుటకు గూర్చి ఇంగ్లాండులో యువనృసిండుటకును,

అవశ్యకమైనప్రయత్నములు చేయుటకును, వి. పి. హాథనరావు, పి. పి. ఇ. గారిని, రావుబహద్దరు బి. ఎస్. కర్మగారిని, దివాన్ బహద్దరు మోచర్ల రామచంద్రరావు పంతులుగారిని, పట్టాభి శితారామయ్యగారిని, పి. చెంచయ్యగారిని ఈ సంఘమువారు కోరుచున్నారు.

(దస్త-తు) ఆమంచర్ల కృష్ణరావు.

అధ్యక్షుడు.

* * * *

నల్లూరులో 25-5-19 తేదిన జరిగిన

స్థాయిసంఘ సభా కార్యక్రమము

- హాజరైన సభ్యులు:—1 కా. నాగేశ్వరరావు పంతులుగారు, 2. వో. వెంకటాద్రి పంతులుగారు, 3. పి. చెంచయ్యగారు, 4-5 చా. సాంబశివరావు పంతులుగారు, 6. కొండ వెంకటప్పయ్య పంతులుగారు, 7. శా. అ. కృష్ణరావు పంతులుగారు, 8. రాజాభో. రామకృష్ణంరాజుగారు, 9. పానకా పట్టాభిరామరెడ్డిగారు, 10. పురాణం నాగభూషణము పంతులుగారు.

ఈ సభకు శ్రీ ఆ. కృష్ణరావు పంతులుగా రంగీస నాధికత్యము వహించునట్లు తీర్మానించడమైనది.

తీర్మానములు.

- (1) రెండవ రౌండ్ చిత్తు చట్టమునుగురించి దొరతనమువారు సంఘమువారి యభిప్రాయము తెలుపవలసినదని వ్రాసిన 28-4-19 తేదీగల నెం. 1208-బి. రు యుక్తము చదువడమైనది.

ఈ క్రింద వివరించిన తీరుమానము ప్రభుత్వమువారికి పంపునట్లు తీసుకొనించడమైనది.

"ఇండియన్ పీస్లకోడ్డు, క్రిమినల్ ప్రొసీజరుకోడ్డుల సవరణ విల్లు, నాగరిక శిక్షణలలోని క్రిమినల్ న్యాయవిధాన నూత్రములకు విరుద్ధముగా నున్నందున మిగుల అక్షేపకార్యమును అనవసరమును అనియీ సంగతులను రద్దీప్రాయపడుచు దీనిని ఉపసంహరించుకొన వలెనని ప్రభుత్వమువారిని కోరుచున్నాను."

- (2) ఆంధ్రమహాసభకు రాజకీయ సంస్కరణలను గూర్చిన చిత్తుచట్టము పార్లమెంటులో ప్రతేక పెట్టిన పిమ్మటనే జరుపుట యుక్తమని ఈ సంఘమువారు రద్దీప్రాయ పడుచున్నారు.

(దస్త-తు) ఆమంచర్ల కృష్ణరావు

అధ్యక్షుడు

సర్ మైకేలు ఓద్దయ్యగారి వీడుకొల్పువిందు.

లాహోరు, మే 28:—గతగురువారము లాహోరు నగరములో పంజాబు క్లబ్బు సభ్యులు సర్ మైకేలు ఓద్దయ్యగారికి వీడుకొల్పువిందు నిచ్చిరి. 70 మంది సభ్యులు విందుకు విచ్చేసిరి. సర్ హెనరీ రట్టిగను గారభ్యుత్తర వహించిరి. సర్ ఎడ్వర్డు మెల్లాగను, మేజరు జనరలు సర్ విలియము జేనాను, మేజరు జనరలు హెన్రీ డిలే, మా. మేనార్లు మా. ఫాగను, బ్రిగేడియరు జనరలు కార్లెల్లు, లెఫ్టినెంటు కర్నలు ఫ్రాంకు బాన్సను మాన్యగు ప్రముఖులు సభవలంకరించిరి. విందు సందర్భమున రెండు ఉపన్యాసములు మాత్రమే జరిగినవి. సర్ హెన్రీగారు ఆతిథికి ఆయురారోగ్యములు కలుగు గాక యని ఆ శిర్వ దించి పి. సర్ మైకేలు ఓద్దయ్యగారు ఉపన్యాసమునకు ప్రత్యుత్తరమిచ్చిరి. పంజాబుకును, ముఖ్యముగా సామ్రాజ్యమునకును గత ఆరు వత్సరములలోగా సునరించిన సేవకు ఈ క్లబ్బు సభ్యులను, యూరోపియను సంఘమువారు అధికముగా కరిగించెదరని ప్రధానన్యాసమువారు వాక్రచ్చిరి. గతించిన ఆరువత్సరముల నుండియే గాక, గత ఆరువారములలోను విశేష సేవ సలిపిరి. సర్ మైకేలు ఓద్దయ్యగారు వీరి ఉపన్యాసములకు ప్రత్యుత్తర మిచ్చుచు, ఈ క్లబ్బుయొక్క ప్రాచీనచరిత్రములను నువ్వుచు ఈ నిర్మాణమునందు తనకు గల అభిమానమును తెల్పిరి. వీరు ఈ క్లబ్బుయొక్క ప్రాచీనసభ్యులు. వీరు ఉపన్యాసమును ముగించుచు, గత కొలదివారములలో ఈ జేకీయము పదోవత్సరములను కష్టపడి తనకు సహాయముచేసి నందులకును ఈ క్రొత్తగండర్గోళ్లములలో చాలమంది హిందువులు చాల కాజభక్తిని తెల్పిరి. గీతానాద్యములలో విందు పూర్తి అయ్యెను.

గోదావరిజిల్లా సంఘము.

గోదావరిజిల్లా సంఘ సంచారకార్యదర్శి శేఖరప్ప నూర్యనారాయణమూర్తి గారు మానేపల్లి గ్రామమునకు 18-వ తేదీని రాజోలునుండి వచ్చి 19-వ తేదీని మానేపల్లి గ్రామమున రయితులసభ ఒకటిగావించి ప్రస్తుతము జిల్లా రయితుల దురదస్థత గురించియు, నీటితీరువ, రాజోలుతాలూకాకు ప్రత్యేకము తాలూకాబోర్డు జిల్లా మూల్యుని గ్రామసంఘముల ఉపయోగములను విపులముగా రెండుగంటలు ఉపన్యసించిరి. వీరి ఉపన్యాససందర్భమున రాజోలుతాలూకాకు ప్రత్యేకపుతాలూకాబోర్డును గురించి ఈతాలూకాలోని ప్రతి గ్రామమునుండియు సహజర్లు, తీర్మానములు ఎద్దతైగకుండ వావలెనియు, అప్పటికిని ప్రభుత్వమువారు ప్రజాభిప్రాయములకు గౌరవించని యెడల ప్రభుత్వమువారి దృష్టిని మార్పుటకు లోకలు శెన్ను చెల్లించుట మానివేయవలసినదనుమాట అసరమైనయెడల వచ్చునియు చెప్పియున్నారు. పిమ్మట 20-వ తేదీని వెదపట్టుములంక గ్రామమున ఉపన్యసించి యున్నారు. ఈ గ్రామమున రయితులలో కొందరు రాజకీయమునం దిల్లించి గలవారగుటచే ప్రస్తుత రాజకీయము, నెంటు నెటిల మెంటు, మొదలగు రాజకీయ విషయములనుగూర్చి ఉపన్యసించిరి. ఈ గ్రామమున జిల్లాసంఘమునకు 8 రు సభ్యులు చేరిరి. వీరు 28-వ తేదీనకును ఈ చుట్టు ప్రక్క గ్రామములలో సంచారముచేయుచు రని తెలియుచున్నది. అని జయంతి గురుమూర్తికాశ్రమిగారు వాయించున్నారు.

పంజాబు కలవరములు.

లాహోరు తీర్పులు

లాహోరు, మే 28:— అమృత్సారు నగరములోని శేషనల బ్యాంకి ఆఫీసు తప్పగించిన యద్రాయలపై న్యాయ మూర్తులు బోన్సు కమిషనువారు తీర్పును జెప్పిరి. 25 వత్సరములు వయస్సుగల సర్ బా రాగారికి 5 వత్సరముల కఠినశిక్ష యును. మిగిలిన దినగారికి 5 వత్సరములు కఠినశిక్షయును, 18 వత్సరములు వయస్సుగల కిల్ పా గారు యువకులగుటచే 15 దెబ్బలును, 25 వత్సరముల ఈడుగల కాంతసింగు గారిచే 5 వత్సరముల కఠినశిక్ష ప్రవాసశిక్షయును, 25 వత్సరములు వయస్సుగల కాక్కిరలూ గారికి 5 వత్సరముల కఠిన ప్రవాసశిక్షయును, 18 వత్సరముల ఈడుగల మహారామగారికి రెండు వత్సరముల కఠిన ప్రవాసశిక్షయును, 15 వత్సరములు ఈడుగల మహారిజగారు యువకులగుటచే 15 దెబ్బల శిక్ష యును విధింపబడెను.

క్రొత్త కమిషనులు.

లాహోరు, మే 24:— (1) ఏప్రిలు 15 వ తేదీని టౌబటిట సింగుగృహమున వోచినందుకును, తంతులు (తెంపి నందులకును, అల్లరులు గావించినందులకును 19 గురు ముద్దాయిలను నిదనము విచారింపగ మిగిలినవారులు నైవామబాదు అల్లరులలో జోక్యము కలంక జేసికొనిన 7 ముద్దాయిలకు, (2) ప్రభుత్వమువారిపై యుద్ధము, అల్లరిచేసి, హత్యలుయన్నగు దారుణకార్యములు వలీనాబానువద్ద ఏప్రియులు 2-వ తేదీని చేసినందులకు 24 గురు ముద్దాయిలను విచారింపబడును మే 22-వ తేదీ కమిషనులు ప్రారంభమయ్యెను.

హరికృష్ణలాలుగారి తరపున వాదించుటకు న్యాయవాదులు ఎవరును వచ్చుటకు వీలులేదని పంజాబు నైనికాధికారులు ప్రకటించినందుల కాక్షేపించుచును, హరికృష్ణలాలుగారి కేసు విచారణగాకుండ అపవలసినదనికోరుచును మా. పండిత మోతీలాలు నెహరుగారు బాధిసార్యభోమునకును, ప్రధానయంత్రిని, హిందూజేత రాజ్యాంగమంత్రిని, సింహా ప్రభువునకును, తండ్రివార్ల సంపిరి. పీపీకొంసిలలో ఈ విషయమును ఉపసాదించవలసినదని, బాలో, రోజర్సు, నివిలి సాలిసిటర్లకు తెలియజేసిరి.

మార్లలు లాకమిషను వారు గుజరాతి అల్లరుల పట్టి మెంటరీకేసులో తీర్పు చెప్పిరి. హరిపోయిన త్రిలోకనాథ, నిరంజనదాసుగార్లకు 121 రు శిక్షను క్రింద ఆ జన్మాంత ప్రవాసశిక్ష విధింపబడెను.

లాహోరు, మే 24:— 30 మంది ముద్దాయిలు గల యాహరు కానాకేసు తీర్పుచెప్పబడును. 7 గురు ముద్దాయిలు విడుదల చేయబడిరి. ఆరుగురుకు మరణశిక్ష విధింపబడెను. 17గురుకు ఆ జన్మాంత ప్రవాసశిక్ష విధింపబడెను.

శ్రీమద్విశ్వనాథాచార్యులు.

వైమానికయానము

బ్రిటిషు వైమానికుల కలుకే తెలియజేయుట.

లండన్, మే 20:—(ఉదయము 2-30 గంటలు) హాకరుగారు సమాధ్రమములో పడిరిని ప్రకటించబడిన వార్త నమ్మి దగ్గిరి కాదని క్యాపిటల్ ప్రెస్ వాయువాత్మాసంఘమువారు వైమానిక మంత్రికర్మమువారికి తెలియజేసిరి. ఈ విషయమును గురించి ఎంకను దర్భాపు జరుగుచున్నది.

ఉదయము 5-5 గంటలు:— హాకరు, గ్రీవుగార్లు సం గతి ఏమియు తెలియజేయలేదు. చాల విచారకరముగను అతరుల గను నున్నది. హాకరుగారి సం గతి ఏమియునో తెలిసికొనుటకు నిర్ణాయముండి వాయువాత్మ తెన్నియో పంపబడింది. కాని యథార్థమువారు మేమియు తెలియరాదాయెను. వైమానికమంత్రికము వారిని సార్వభౌములు కనుగొనెను. కాని వా రెట్టి ప్రత్యుత్తరము నీయజాలరైరి. ఇంటికి తనభర్త వచ్చునను సంతోషముతో గృహమునంతను హాకరు సతి గారు అలంకరించి వేదిమండిరి. కాని భర్త రాక తెలియనందున ఆమె ఆకాభంగము నొందినది.

ఆతిథిగారూకతో వెదకుట.

సాయంకాలము, 4-40:—నాకాకర్మమువారు హాకరు గ్రీవుగార్లను బాగ్రతిక వెదకవలయునని ఆజ్ఞాపించిరి. డెప్ట్రీ యరులు విమానములు వెదకుచున్నది. వ్యయమునకు లక్ష్యపెట్టక మంత్రికర్మమువారు బ్రహ్మప్రయత్నములను గావించుచున్నారు.

వార్ల మెంటులో చర్చ

లండన్, మే 20:—దొరతనమువారు హాకరుగారికి తగిన సహాయ మొనర్పలేదని కామన్సుస్థలో నిన్నటిదినము వర. జి. ఇలియట్టుగారు నడిచిరి.

ఇట్టి మహనీయుని విషయమై దొరతనమువారు ఉచిత స్వీకరణ విధించుటవలన జేకమున కెంతయు అర్థము వాటిల్ల గలదు. ప్రజలూరకయుండదు. దొరతనమువారిచేతను తీవ్రముగ ఖండించెదరు.

దొరతనమువారు దీని తుత్తరపాదులు కారని ప్రాబ్లు గారు నడిచిరి. ఈసంగతిని దొరతనమువారికి తెలియజేసెద మనిరి. హాకరుగారికి సహాయము చేయవలయునని కల్పలు తెడిజిఉడ్ బెన్ గారడిగిరి. దీనికి ప్రత్యుత్తర మొసగబడలేదు.

విరిహితీరమున కట్టుదిట్టములు

లండన్, మే 20:—(సాయం 5-40) హాకరుగారు పయనమునకు పూర్వమే నిర్ణాయ తీరమున డెప్ట్రీయరులు, మరికొన్ని చిన్న నాకలును హాకరుగారి సంక్షణార్థ మున బోయి దాక్తురు మ్యాకెక్ మిరా గారు కామన్సుస్థలో జె.

ఎం. కె. వర్మిగారికి ప్రత్యుత్తర మొసంగిరి. వైమానికుడు పయనమయ్యెనుని తెలిసిన వెంటనే కలయు కట్టుదిట్టములు చేయ బడింది. నిర్ణాయములోనున్న నాక లన్నియు సముద్రమునకు బోవలయు ననియు హాకరుగారి కసాయము వాటిల్లకుండగ ఏర్పాటు చేయవలయుననియు ఆజ్ఞాపించబడినది. ఈ నాకలన్ని యు దీరిని వెదక వారంభించిరి. ఇంకను అన్వేషణమార్గముననే యున్నది.

శేటిమధ్యస్థము 3-40 గంటలవరకు హాకరుగారి సం గతి ఏమియు తెలియలేదని జనరలు కీరీగారు నడిచిరి.

ఇంకను ఏమియు తెలియలేదు.

లండన్, మే 21:—(ఉదయము 1 - 25 గం) సమాధ్ర ములయందు వెదకుచున్న విమానములుగాని, నాకలు, డెప్ట్రీ యరులుగాని హాకరుగారిని గురించి తెలుపలేదు. పొగమంచు వానదే పని అంతయు అటంకపడుచున్నది.

దొరతనమువారు వాక్యతన పరీక్షకుండుట.

ఆట్లాంటిక్ వైమానికప్రయాణములు కేవలము ప్రజలే పూనుకొనిరినియు దొరతనమువారి వాక్యత ఎంతమాత్రము తననియు దొరతనమువారు ప్రకటించిరి. కాని కలయునహా యము చేయుటకు తగిన సదుపాయములను జేసెద మనియు ప్రభుత్వమువారు రభయ మొసంగిరి. జేయవలసిన సాయమునంతను జేసితిమనియు హాకరుగారు కనపించుట దుర్లభమనియు ప్రక టించిరి.

వైమానికప్రయాణములను కొంతవరకు ఆపుజేయుట.

ఉదయము 4-40:— కరిగ్గితులు ఆపాయకరముగ నుండుటచే ఆట్లాంటిక్ మార్గమున వైమానికప్రయాణములను తరుచు తరండగ జేసెదరానిని కామన్సుస్థలో సర్ జార్జి ఇలియట్టుగారు ప్రశ్నించిరి.

ఈ విషయమునుగురించి అతిశీఘ్ర యోచించుచున్నారని జనరలు కీరీగారు ప్రత్యుత్తర మొసంగిరి. ప్రజలు వైమానికప్రయాణములను జేయగూడదని నిషేధించుట దొరతనము వారికి నీతిగాదనిరి. రాత్రి చాలసేపువరకు హాకరుగారి సం గతి ఏమైన తెలియనేమాయని ఎదురుమాచుచుంటి మనియు ఏమియు తెలియలేదనియు కామన్సుస్థలో కీరీగారునడిచిరి. వాయువాత్మాత్రై తని నాకొకటి ఈ హాకరుగారిని ఒకజేళ కొంపోయియుండునని కీరీ గారనిరి. పత్రికల వాచారణము అయినను పత్రికాకాయ అన్వేషించుచునే యున్నది.

మేధాని యభిప్రాయము.

నెంటు జాన్సు, మే 21:—కృతాణము పొరంభ మైన వెంటనే ఈయనవిమానము కూలిపోయియుండచ్చును. మంచు విస్తారముగనుండుటచే యంత్రము చెడిపోయియుండ చచ్చును. ఇట్టిచిట్టనే ఆమెరికనులుగూడ అనుభవించిరి.

ఆమెరికను వైమానికము.

న్యూయార్క్, మే 19:—ఎన్. సి. 8 పొంటా డెల్టా దాకు తరముగ 7వై శృంగారముననున్నది. న్యూయార్క్ నుండి యము 4.5 గం ఎన్. సి. 8 పొంటా డెల్టాదాలో కృతేకిం చిరి. సిబ్బంది కుర్రతీరముగనే యున్నది. విమానపురక్కలు ధ్వంసమైనవి. ఆట్లాంటికును దాటిపోయిరి.

లండన్, మే 20:— (సాయం 5-45గం) ఎన్. సి. సాయంకాలము 3-22 గంటలకు పొంటా డెల్టాదాలో పువ కించిరి.

హాకరు గ్రీవుగార్లు చనిపోయినవారి కీయవలసిన బహు మతిని వారి కుటుంబ కీయగడును. ముందు జరుగు వైమానికప్ర యాణమునకుగూడ ఇంకొక 10 వేల ఖరీదుగను.

లండన్, మే 20:—ఎన్. సి. 4 విమానము హార్ట నుండి వెదలిరి.

లండన్, మే 20:— లంకావయిలవారు డెప్ట్రీయరు వారిని 10 అటలయందు ఓడించిరి.

పొగయోడ మునుగుట.

ప్రజలహా, మే 20:—బాల్మూరునండి బయలుదే రిన పొగయోడ 'లెప్టస్ట్యాసిడు' గోపెంబర్లదగ్గర మందుగని కలిసి అయిదు నిమిషములలో మునిగిపోయెను. ఈ నాకలో నున్న 87 గురును కుర్రతీరముగ నున్నారు.

వాతావరణస్థితి

1919 సం॥ మే నెల 21-న తేది మంగళవారము.

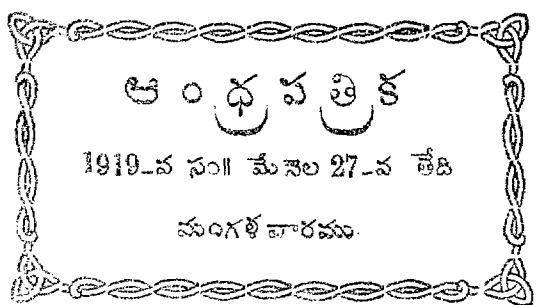
జిల్లా ముఖ్య నగరములు	ఉత్తరమునకు 24 గంటలలో అవస్థగోచరము	పశ్చిమమునకు 24 గంటలలో అవస్థగోచరము	తూర్పునకు 24 గంటలలో అవస్థగోచరము	వర్షము 1 నుండి వర్షము	వీలవలసిన వర్షము 1 నుండి
గోపాలపూరు	91.5	82.7	...	2.58	2.57
విశాఖపట్టణము	92.4	84.4	...	0.51	2.68
కాకినాడ	93.4	81.2	...	0.16	1.80
బందరు	96.1	79.7	...	5.78	1.82
గుంటూరు	100.0	82.8	...	4.90	1.57
నెల్లూరు	102.2	81.6	...	2.45	0.90
మద్రాసు	97.5	82.5	...	0.08	1.47
హైదరాబాదు	104.1	79.2	...	1.24	1.65
అనంతపురము	102.4	74.0	0.40	3.05	2.18
బళ్లారి	101.1	76.5	0.02	2.09	2.47
కర్నూలు	103.2	81.0	...	1.02	1.41
కడప	102.8	80.8	...	0.24	1.88
బెంగళూరు	85.1	66.6	1.26	7.86	4.74
తెల్లూరు	94.4	77.0	...	1.67	3.27
శేలము	88.8	78.2	...	7.58	6.22
కోయంబూరు	89.9	78.4	...	3.48	8.56

వాయుభారము ద్వీపకల్పము వైపున కొద్దిగను బంగా లాఖాతము చుట్టును మిక్కిలుగను తగ్గినది. ద్వీపకల్పమునందు వాయువు పల్లిమడిట్టుగను, తూర్పుతీరమున వైర్లతియాలగ ను వీచుచున్నది. వాయువు మందగించి స్తంభించియున్నది. కితోష్ణస్థితి మొత్తముమీద తగ్గుచున్నది. కడలూరు, నాగపట్నము, మున్నగు ద్వీపకల్పమునందలి పొంగిములలో కితోష్ణస్థితి సుమారుగన్నున తగ్గియున్నది. కితోష్ణస్థితి తగ్గి కన్నున రాత్రిలందు తక్కువగానున్నది. పల్లిమూపురేశ్వరము, దక్కను, నీలగిరి కొండలలో అధికమెప్పుడు, ఇతరచోట్ల తగ్గుచున్నది. పల్లిమూపురమున కన్న ఇతరచోట్ల శేషం మేళు ము లంకగాలేవు. రత్నగిరికి తూర్పుననున్న ప్రదేశములలో వర్షము సామాన్యముగాను, కొన్నిచోట్ల మెచ్చుగను కరియు చున్నది. బెంగళూరునందు 1.26 అంగుళములు, తిరువాన్కూ రునం 1 అంగుళము, కార్వూరునందు 0.95 అంగుళము, కొట్ల కెనాలునందు 0.94 అంగుళము, మధురయందు 0.90 అంగుళము వాన కురిసిరి.

దక్షిణమున వర్షము తగ్గుచుచునను కనబడుచున్నది.

పి. ఆర్. చిదంబర అయ్యర్లు.

ఆక్టింగు వాతావరణకామ్రాజ్యము.

కందుకూరి వీరేశలింగము
పంతుల నిర్వాణము

ఆంధ్ర ప్రభుత్వములను వర్తమాన యుగమునం దగ్గగణ్యులుగ బరిగణింపబడిన వీరేశలింగము పంతులుగారి జీవితచరిత్రము పాఠకులకాదర్శనీయముగ నుండగలదు. జీవన సంరంభమునందు విజయమునకు పూనికయును కలిగియున్న పాఠకులను నాత్మవిశ్వాసమును నిశ్చయభక్తియును సాధనము లైనటులు భౌతికవిధవంబులు సాధనములు గావని పంతులుగారి జీవితము బోధించుచున్నది. త్రికరణశుద్ధిగ - మనోవాక్కాయకర్మలను - వారు నమ్మినదానిని జేయగలిగిన పునుజులు జీవితపరమార్థమును తత్వము సాధనగలరు. మహాత్ముల మాటలు కనులు భావములు లాభాలాభములను సమయాసమయములను ననుసరించి వేర్వేరు గాకను ధర్మకలిష్టములను మేలిగొప్పును బొందును. ఆపత్పరంపరము వెలువడినను నిందలకుపాలై నను బహిష్కారము గలిగినను మిత్రబంధువియోగముల ప్రాప్తమైనను నమ్మినదానిని నిర్వహించుట మహా పురుష లక్షణము. పంతులుగారు ప్రచురించిన స్వీయచరిత్రము వారు వడినకష్టములను వ్యక్తముచేయుచున్నది. వారు ప్రచురించిన 800 పుటల స్వీయచరిత్రయే వారి యాత్మకథను స్థాపించుటకు జాలియున్నది. కాని పంతులుగారి ధీరత్వమును బోధించుటకు వారి జీవితముంతయును నొక మహా గ్రంథముగ నున్నది. వీరేశలింగముగారు సుప్రసిద్ధమైన కందుకూరివారి పండితులందు రాజమహేంద్రవరనగరమునందు గల స్వగృహమునందు కీలక సంవత్సర మైత్రశుద్ధ త్రయోదశీ భానువాసరము నాడు (1848 సం॥ ఏప్రిలు 16-వ తేది) జన్మించిరి. వారికి 72 నిండి 73 వ ఏడు జరుగుచున్నది. వీరు నేటికడలము 4½ గంటలకు ఎగ్జామినందు విషజ్వర వీడి తులై కాలధర్మము నొందిరి. ఈ కాలమును వీరేశలింగముగా రేరీరిని వినియోగించినదియును వాంఛనీయమైన భవమూలమునను స్వీయచరిత్ర రూపమునను లోకమునకు దెలిసియున్నది. వీరేశలింగము గారాంధ్రజాతీయ ప్రబోధకులందగ్గగణ్యులని ఈ డెబ్బదియేడవయినను వాంఛనీయమునందు జరిగినవరివర్తనము రుజువు చేయుచున్నది.

ఆంధ్ర జాతీయ ప్రబోధకుడు.

రాజారామ మోహనుడు భారతజాతీయ భావనిర్మాత యని ప్రఖ్యాతిపొందిన విధమున వీరేశలింగము పంతులు గారాంధ్రలోకప్రబోధకుడని ప్రసిద్ధిని గాంచెను. తన తరణమే లోక తరణమునకు సాధనము. ప్రజలకు వారివారి లోకమునకు సంస్కరించుటకు వలసిన ముద్బోధన సాధ్యముగ నున్నది. పంతులుగారు ప్రభుత్వమున సంఘము నావరించిన రాచారపీఠావళి వలన దొలగించుటకై వారి యావచ్చుకని వినియోగించి ప్రజలయందు నూతన భావములను వికసించజేసి నూతనజాతీయధర్మనిర్మాణకారవమునుగడించెను. దుర్బీతని రాచారములను నిందించు భంధం

చును బహిసించు పంతులుగారు వ్రాసిన ప్రహసనములు ప్రజల జ్ఞాననేత్రమును తెరచినవి. ఈ జ్ఞాననేత్రోన్మిలనమే ఆంధ్రుల శత్రుభిక్షానమునకు మూలబీజము.

సంఘ మతసంస్కరణము

రెండవమాను తరములకు బూర్వము సంఘ దౌర్జన్యమువలన వ్యక్తిస్వాతంత్ర్యమునకు గలిగిన మహాకష్టములను వర్తమానతరమునా రూపొందినవారు. పూర్వచారములను నతిక్రమించిన వారలకు నిలువనిద లేకుండను నివసించుటకుగృహము త్రొగుటకు నీతి కనిపిచరచారులు దొరకుట దుర్లభముగ నుండెను. వితంతు వివాహములను జేసికొనినవారును వివాహములకు జేయుత నొసగినవారును వడినపాట్లను స్వీయచరిత్రము పరమ సంకాపము గలుగు పులులు వర్ణించుచున్నది. అనాధలైన వితంతువుల నుద్ధరించుటకై పంతులుగారు చేసిన వితంతువాహా ప్రయత్నము లాంధ్రదేశమునకు భరతఖండమునందు దంతిలను పేరు ప్రతిష్ఠలను గడించినవి. వంగదేశమునకు వివాహములు చేసిన మహాపకారము నాంధ్రదేశమునకు పంతులుగారు చేసిరి. పంతులుగారు వితంతువాహములను జేయుటయందవలంబించిన మార్గములు ఖండనమునకు బాత్రములైనను సంస్కరణము కార్యరూపమును వహించుటకు పంతులుగారి గత్యంతరము లేకపోయినదని వితంతువాహాచరిత్రము వెల్లడి చేయుచున్నది. అన్ని కష్టములను సహించి ఆంధ్రదేశమునందు వితంతువాహములను వ్యాపింపజేసిన వీరేశలింగముగారి ధీర్యస్థయిర్వములు సంస్తవనీయములు.

పంతులుగారి దైవభక్తి

వీరేశలింగము పంతులుగారు దైవభక్తితత్పరులని వారిజీవితచరిత్రము విశదము చేయుచున్నది. స్వీయచరిత్ర పీఠికయందు

“చరిత్రమున వ్రాయఁ బూజకొనుటలో నాయంత రంగమునం దిట్టి నీవోక్షకము లేవియుఁ జొరకుండుటగాక! ఓ భక్తవరదా! అత్యుత్సాహమున నావన్నుచుండి దూరము చేయుమా. నాపూర్వయునునందు సదా సత్యమును వివక్షమును నెలకొల్పుము. భవభీష్టికృష్ణమై పరమధాంవికతోఁ దద్వంబ్రసిద్ధియై నే నేవనిని జేయకుండునట్లు నాచిత్తమున కాసింపుము.....”

పంతులు గారు వ్రాసిన భక్తిపూరితంబులయిన వినయోక్తులు వారి సహజప్రకృతిని దెలుపుచున్నవి. పంతులుగారు వీరేశ్వరోపాసక పదమైన బ్రహ్మసమాజమునందు జేరి బ్రహ్మమతాభ్యుదయమునకై విశేషము పాటుచుండిరి. అనుష్ఠానిక బ్రహ్మ సమాజ కులై జండెమును దీసివేసి బ్రాహ్మజేతరులతో నిరభ్యంతరముగ భుజించి సకలమతములకును మూలాధారమైన మానవసౌభ్రాతృత్వమును కార్యరూపమున బోధించిరి. దేవదేశముల కనురావ మైన శ్రవర్తనము లోకమునందు సామాన్యముగ నగోచరమైయుండును. పంతులుగారు సంఘసంస్కరణ మతసంస్కరణాదివిషయములందు వారు చేసిన యావదేశముల నాచరణమునందుంచి ప్రజలపన్నాన కారవములకుబాత్రులైరి

గ్రంథరచన, పత్రికానిర్వహణము.

ఆంధ్రభాషయందు దసామాన్యమైన పాండిత్యము గల పంతులుగారు రయిదారుతరగతులందు జనువునపుడే గ్రంథరచనకుబానుకొనిసామాన్య పద్ధతిని శతకములను ప్రబంధములను రచించుచుండిరి. పంతులుగారు పంపిధములైన గ్రంథములను వ్రాసి ప్రజాప్రబోధమును జేయగలిగిరి. పంతులుగారు వారి 26 వ యేటను వివేకవర్ధనిపత్రికను బ్రచురించుట కుత్సాహించి చిరకాలమా పత్రికను సమ

ర్థతో నిర్వహించి దుర్జనుల కంకుశముగ జేసెను. చింతామణియును మావత్రియు చిరకాలము బాగుగ నడిపి భాషాసేవనుజేసిరి. పంతులు గారు రచించిన కావ్యములను నాటకములను శాస్త్ర గ్రంథములను కథలను కావ్యములను జూచినపుడు వారి పూనిక సామర్థ్యము తెలియుచున్నవి. వారు వ్రాసిన గ్రంథములు పదిసంపుటములుగ విడిచిపెట్టినవి. పంతులుగారి కైలి భావములు పరిహసము ఖండన మండనములు ప్రజలయందు గ్రంథనితనమునందు తాత్పర్యమును గలిగించినవి. పంతులుగారు గద్దరచనకు నవలలకు నిర్మాత యని నిర్భయముగ జెప్పవచ్చును. గాజశేఖర చరిత్రము నవలలందు మొదటినవలగ బరిగణింపబడుచున్నది. పంతులుగారు ప్రచురించిన యాంధ్రకవుల చరిత్రము వారి విమర్శనాసామర్థ్యమును నిర్వాణకౌశలమును వ్యక్తము చేయుచున్నది. చెన్నపురికి ఈ మండువేసవియందు కవులచరిత్రము రెండవసంపుటమును బ్రచురించుటకై వచ్చియుండిరి. అందునము ప్రాచ్యలిఖిత గ్రంథాలయమునకు బోయి గ్రంథపరిశోధనమును జేయుచు కృష్ణదేవరాయల చరిత్రమును కొంతవరకు ముగించిరి. నాలుగైదు దినములకు బూర్వమే ఇపుడాంధ్రభాషమును గలపరవరచుచున్న ఓరుగల్లు బంటిమిట్ట వివాదములను గూర్చి ఆంధ్రపత్రికా సంపత్నిరాది సంఘము వ్రాసిన వారి వ్యాసము పంతులువారి కార్యదీక్షకు నిదర్శనముగ నున్నది. డెబ్బది మూడవయేటను సహజ దుర్బలమునా మండువేసవిని విషజ్వరబాధ ననుభవించుచు వ్రాసిన ఓరుగల్లు వివాద వ్యాసము పంతులుగారి మనోదౌర్జన్యమును వట్టుదలను సాండిత్యమును విమర్శనాకౌశలమును వెల్లడిచేయుచున్నది.

దానధర్మములు

మానమున కేబదిరూప్యముల వేతనముగల యుపాధ్యాయ వృత్తియందుండియును వారుచేసిన మహాత్కార్యములు దానధర్మములు శ్రీమంతులకు మహోపదేశమును జేయుచున్నవి. పంతులుగారు వ్రాసిన హితకాండీ సమాజ దానశాసనమునందు 41,500 రూప్యముల విలువగల యాస్తిని దానము చేసినటులు తెలియుచున్నది. పురమందిరము, సంస్కరణమందిరము, బ్రాహ్మమందిరము, సాతశాల మందిరము, ఆనందాశ్రమము, గ్రంథభాండాగారము, రోక్తముచేర్చి పంతులుగారు దానము చేసిరి. పంతులుగారు భోగములను త్యజించి మిత వ్యయమును బూని ఈ ద్రవ్యమును నిలువజేసి దానమును జేయగలిగెను. ఇవిధమున ధర్మకురులకు పంతులుగారు మంచి మార్గమును జూపిరి.

సత్యాగ్రహ

వీరేశలింగముపంతులుగారు సత్యభావ నిర్వహణమునకై పడినకష్టములువారి సత్యాగ్రహశీలమును బ్రకటింపుచున్నది. ప్రజలధికార నిరంకుశత్వమునకు పాలగుచుండిరి. సంఘము దురాచారములనో నిండియుండెను. మతము మూఢవిశ్వాసముల కాలవాలమైయుండెను. ప్రజలువిద్యాగ్రంథము లేకనుండిరి. అట్టి సమయమునందు దేశా రిష్టములను నుహూలముచేసి దేశోద్ధరణమును జేయుటకై నిందలను దౌర్జన్యమును బహిష్కారములను కష్టములను సహించి తనవిద్యను వివేకమును సంపదలను సమర్పించిన రావుబహదరు వీరేశలింగము పంతులుగారి సచ్చరిత్ర మోంధ్ర జ్యోతిర్మండలమునందు మహాజ్యోతియై ప్రకాశించగలదు.

కొండను త్రవ్వట.

ఇండియా ప్రభుత్వమువారు రాజ్యాంగ సంస్కరణముల గూర్చి ఎట్టి యభిప్రాయమునా లేదో తెలియక ప్రజలంతవరకును వ్యాకులచిల్లలై యున్నారు. కాని, మాంటుఫర్డు విధాన గ్రంథకర్తలలో నొకరగు, ఫలముఫర్డు ప్రభువు గారు ఇండియా ప్రభుత్వాధ్యక్షులుగ నున్నంత వరకు, ఇండియా ప్రభుత్వమువారు రాజ్యాంగపు సూచనల కెంతమాత్రము వెనుకకు బోరను నమ్మకము మాత్రమువ్యాపించియుండెను. రాజకీయభిప్రాయములను సంతకములు లగు సివిలుసర్వీసువారికి చేయూత నొసగుచు, సామాజ్య శాసన నిర్మాణ సభలో నొసగిన యుక్తవాసము, ఆనమ్మకమును కొంతవడి తగ్గించెను. సంస్కరణ సంఘముల సూచనలపై ఇండియా ప్రభుత్వమువారు రంపిన, సంకుచితాభిప్రాయములు, దేశముందధిక మగు నాశాఖంగము కలిగించెను. రాజ్యాంగసంస్కరణములపై ఇండియా ప్రభుత్వమువారు రాసిన యభిప్రాయసంగ్రహమును నిన్నటి తంత్రీవార్తలలో బ్రచురించి యుంటిమి. దానిని జూచిన, ఇండియా ప్రభుత్వమువారు తుదకు మాంటుఫర్డు సంస్కరణములను సయితము సంకుచితకరుణ బూని రని గ్రహించవచ్చును. లీడరుప్రతికకు ఇండియా ప్రభుత్వప్రతికటనము ముందెరుల లభించెనో తెలియదుగాని, 24వ తేదీ ప్రతికయందు ప్రకటనమందలి ముఖ్యవిషయములు పొందుపరచబడెను. ప్రభుత్వమువారు, తాము 24వ తేదీయందెట్టి గ్రంథమును ప్రచురింప లేదనియు, లీడరు ప్రతిక కీ గ్రంథముల చిత్తెనో తమకు తెలియదనియు, ప్రకటించిరి.

ఈ వివాదములో మాకిప్పుడు ప్రస్తుతము నిమిత్తము లేదు. కాని మాకు నేడనినప్రభుత్వ ప్రకటనము జూచిన లీడరుప్రతిక సరియగు ప్రతిని సంపాదించిన దని, ఎంచవచ్చును. మాంటుఫర్డు విధానము దేశములో నేపక్షమునాని సంతృప్తి కరుణ లేదనుట తేటతెల్లము. మితవాదులును జాతీయవాదులును, లీడరును మార్పు లవసరమని వెలిబుచ్చిరి. కాని, మార్పులున్నను లేకున్నను మాంటుఫర్డు విధానముతోనైనను సంతృప్తి జిందక పోవుచో, అంతమాత్రమయినను చేజ్జీవను భయమునో, మితవాదులు దాని నంగీకరించెదమని తెలిసిరి. ఎవరెటుల దలచినను, ప్రజాశయములను అసంధిగముగ వెల్లడించుటయే నాయకులకర్తవ్యముగాని అన్యథా వర్తించుట నష్టదాయకమని విశ్వసించిన జాతీయవాదులు ప్రజల కోర్కె లెవ్వయో స్పష్టముగ వ్యక్తీకరించిరి. మితవాదులయినను, సంస్కరణములు మాంటుఫర్డు విధానమున కెంతమాత్రము తగ్గిపోగూడదని వట్టుదల గనుబడిచిరి. ఇట్టి స్థితిలో, మాంటుఫర్డు విధానమును సయితము ప్రకుంగజేసి, ఇండియా ప్రభుత్వసూచనలు సంస్కరణములను ప్రయోజనరహితము గావింతుట శోచనీయము. సర్ శంకరరావాయరుగారి తరుణ మునగూడ భిన్నాభిప్రాయమును వ్రాసి, ప్రజాశయములను సమర్థించినందులకు, వారు దేశీయుల కృతజ్ఞత కధికముగను త్రులగుచున్నారు.

రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వములలో విశేష భాగము ద్వంద్వప్రభుత్వవద్దటి పనికిరాదని స్పష్టపరచెనని ఎల్లరకు తెలిసినవిషయమే. వీరియభిప్రాయమును ఖండించుచు, ఇండియా ప్రభుత్వమువారు ద్వంద్వ ప్రభుత్వవద్దటిని సమర్థించిరి. ఇందు, ప్రజలు సంతసించదగిన కారణ మెద్దియు లేదు. ద్వంద్వ ప్రభుత్వవద్దటి, మాంటుఫర్డువిధానములో నొక ముగణముగాదు. ప్రజలకు సంపూర్ణాధికారమిచ్చు

టకు అధికారు లంగీకరింపవచ్చును, గ్రాడ్డినో మెల్ల యనునటుల కొంచె మధికారము నయినను ప్రజల హక్కులము చేసెడి ద్వంద్వప్రభుత్వ మయినను కొంతవడి మేలే యని ప్రజల సమాధానము జేసి కొనిరి. అంతయు గాని, ద్వంద్వప్రభుత్వము మూలమున, మాంటుఫర్డు విధానము నెవరును ప్రేమించుటలేదు. ఏవిధానమునకయినను శోధన యొక్కటే గలదు. ప్రజలకెంతవర కిది స్వపరిపాలనాధికార మొసగుచున్నదని, ప్రజలు పరీక్షింతురు. సంస్కరణవిధానములో ముఖ్యభాగముగ ద్వంద్వ ప్రభుత్వ భాగమును మాత్ర ముంచి, స్వపరిపాలనాధికార మొసగుభాగమును తీసివైచిన, మిగులునది స్వపరిపాలనాభాసమే. ఇండియా ప్రభుత్వసూచనలు సంస్కరణముల నిట్టి స్థితికి దెచ్చుచున్నవి. ఇండియా ప్రభుత్వమందలి భారతీయసభ్యుడును, బాంగ్లా య ప్రభుత్వమందలి భారతీయసభ్యుడును, తమభిన్నాభిప్రాయమును ప్రకటించుట మాత్రము, మేలగుచున్నది మద్రాసు ప్రభుత్వమందలి భారతీయ సభ్యుడు మాత్ర మెట్టి సంకుచితాభిప్రాయముల కైనను, వల్లె యనుచున్నారు.

ఇండియా ప్రభుత్వపు సూచనలలో, మాంటుఫర్డు విధానపు బాహ్యరూప ముంచబడెను. కాని, జీవితానికి తగ్గింపబడెను. మంత్రులసభ మీ సూచనల ప్రకారము హాస్యాస్పద మగుచున్నది. ఆత్మగౌరవము గలవారెవరును మంత్రులవని నిట్టి పరిస్థితులలో నంగీకరింపజాలరు. వీరి వేతనము గాని హోదా గాని కార్యనిర్వాహక ప్రభుత్వసభ్యుల వేతనముతోగాని, హోదాతోగాని సరిసమాన ముగ నుండదు. గవర్నరు గారు మంత్రుల వేతనమును నిర్ధారణ జేయుదురట. ఇందు విషయమై, గానున్న మంత్రులలో గవర్నరుగారు మున్నుండు యోచింతురట. మంత్రులు, గవర్నరుగారి యాజ్ఞల ననుసరించి వర్తించవలెను. అటుల మంత్రుల వర్తించక బోయినచో, గవర్నరు గారు వారిని రాజీనామా నియమలెవని బలవంత పెట్టవచ్చును. తక్షణమే క్రొత్తమంత్రుల లభింపని యెడల, ప్రజాయత్రశాఖా పరిపాలనమును గవర్నరుగారే గైకొనవచ్చును. తగినమంత్రులు ఆరు మాసములలోపున లభింపనియెడల, గవర్నరు సభవారి కాభాగమును వశము జేయవలయునని ప్రభుత్వ కార్యదర్శిని గోరవచ్చును. ఇందునుబట్టి మంత్రులు, తన స్వాతంత్ర్యమును పూర్తిగ గోల్పోవవలసి వచ్చును ఇంతటితో మంత్రులస్థితి ముగియదు. గవర్నరుగారి రెటుల నిర్ణయించినను, మంత్రులలో బడవలసి యుండుటయే గాక, యిందులకు శాసననిర్మాణసభకు గూడ బాధ్యత వహించవలెను.

శాసననిర్మాణసభవారు మంత్రులకార్యమును నిరసించుచో, తనయుద్వోగమునకు రాజీనామా నొసగెనుని మంత్రుని గవర్నరుగారు బలవంతపెట్టవచ్చును. ఇందుకు మంత్రులు సమ్మతించనియెడల, గవర్నరుగారు మంత్రుని ఉద్వోగభ్రష్టుని గావింపవచ్చును. ఏమనుజుడయినను, యిరువురు యజమానులను కొలువజాలడిని, బైబిలువాక్య మొకటిగలదు. మంత్రులు ప్రజలకయినను బాధ్యతవహించవలెను. తేక గవర్నరునకయినను బాధ్యత వహించవలెను. ఇరువురుకును బాధ్యతవహించుట ఎవరికిని సాధ్యపడదు. మంత్రులవేతనమూ, ఆకర్షవంతముగ నుండదు. హోదాజూచిన, నది ఎప్పుటికప్పుడు నిలుకడ లేదనిగ నుండును. అట్టిలేది, మంత్రునియూ మరణమువలన, ప్రజలకుగాని మంత్రులకుగాని యిను మంత్రులను లాభముండదు. గవర్నరుగారి నిరంకు శాధికార మిచ్చుటగ్న నికముందలి శయించును. శాసననిర్మాణసభకు, గవర్నరుగారి రిప్పటివలెనే

బాధ్యతవహించ నక్కరయుండదు. కాని, ఇండియా ప్రభుత్వపు అంకుశము వీరిపై నికమీద మునుపటి వలెనుండదుగాన, గవర్నరుగారి నిరంకుశత్వ మింకను నతిశయించును. స్వపరిపాలనామూలసూత్రములలో శాసననిర్మాణసభకు కార్యనిర్వాహక సభ బాధ్యతవహించుట నొకటిగ పరగణించబడుచున్నది. ఆసూత్రమున కే సూచనలలో, ఇంగము కలుగుచున్నది.

స్వపరిపాలనమునకు కోశాధికారియు మూలాభారమై యున్నది. శాసన నిర్మాణ సభవారి బట్టెలు తీర్చిన ము లిప్పటివలెనే గవర్నరు సభవారిని గాని, మంత్రులగాని బద్దల గావింపవు. ఇక స్వపరిపాలనాధికారము, ప్రజలకెక్కడ గలదో తెలియదు. స్వాతంత్ర్య శాఖలయందే గాక, ప్రజాయత్రశాఖల దయనన, ప్రజలకు కోశాధికార ముండనేరదు. వంజాయి, బీహారు, మధ్యపరగణాలు, సంయుక్తరాష్ట్రములకు పేరునకు గవర్నరులున్నను, వీరి సివిలు సర్వీసు యుద్వోగులనుండియే గైకొనబడుదురు. రాష్ట్రీయ కార్యనిర్వాహక సభలలో, భారతీయ సభ్యులును తదితరులును సరిసమానముగ నుండుటకు బహుళ, ఒక్కరు మాత్రమే హైందవసభ్యులుండురు. సివిలు సర్వీసు యుద్వోగీయులకు మాత్రము తగిన యభయ మొసగ బడినది. మాంటుఫర్డు విధానము నింకను సంకుచిత పరచెడి ప్రభుత్వ సూచనలను, మాంటుఫర్డు గారింగీకరించెదరా? సంస్కరణపు బిల్లు ఏమావము దాల్చుచు? ఇట్టి ప్రశ్నలు భారతీయుల మానసములను వ్యాకులకరుచుక మావవు. కాని, సర్ శంకరరావాయరుగారి భిన్నాభిప్రాయము జూచి యెనను, పార్లమెంటు సభవారు దేశావసరముల గుర్తెరుగుట భావ్యము. హిందూదేశమునకును, ఆంగ్లదేశమునకును దృఢానుబంధమును ఏమనూర్పవలసిన తరుణ మే తెంచెదది. ఈ తరుణమును, ఆంగ్లదేశము సవ్యముగ నుపయోగించి, భారతదేశీయులకు సంతృప్తికరమగు స్వపరిపాలనాధికార మొసగు గాక యని కోరెదము.

సర్. జే. డి. రీసుగారు: బ్రాహ్మజేతరప్రాతినిధ్యము.

మద్రాసు లైచ్చు ప్రతిక కేతంచిన, ప్రత్యేక తంత్రీవార్తల ననుసరించి, డెయిలీఎక్స్ప్రెసు ప్రతికలో సర్ జాకారిసుగారిటుల వ్రాసిరట. "సాతు బరోసంఘమువారు, అసంగతమయినట్టియు, రాజకీయవసరముల కొరకు లేవదీయ బడినట్టియు బ్రాహ్మజేతర ప్రాతినిధ్యమును నిరాకరించుటలో, తెలివిగ ప్రవర్తించిరి. మద్రాసులో బ్రాహ్మజేతరులు ప్రజలలో 100-కి-95 వంతున గలరు. అట్టివారు, ఎన్నికలలో తగినసభ్యులను వంపలేక బోయినచో, ప్రాతినిధ్యపు హక్కుల ననుభవించుట కర్హులు గాజాలరు.

మే 26 వ తేదీ లక్ష్మీవారము సాయంత్రమున కాలికలువద్ద సమగ్రము బహు ఆల్లకల్లోలముగా చున్నది. అందు వలన బర్మాకుండి కాలికలుకు ఎగుమతి శాసనము 90000 సం యల బియ్యము ధాన్యము కన్నె గాలు ఎస్.ఎస్. "వార్ సఫిక" అను స్థానములో నిండి నున్నట్ల కల్లోలమునకు ఆపకట్టికి ఆపి జేయ బడినది. రేపు బియ్య బోలుగా 200 సంయుగములను వేసి దేహార్థము వంపబడినది. ఒకటండ్ల సరకు ముప్పుపడి కరివారము ప్రాంతంభింపబడినది.

మరాఠీలీలు శాశాన సమీక్షించుచున్న మొగ గుంట యందు హిందూస్థ్రీల కేవలము మాత్రం ఒక యిరుమ్మిదేకము పడియున్నది. వారి విషయమున పోలీసువారు నిర్ధారణ చేయచున్నారనియు మైసూరుకుండి గచ్చిన తంత్రీలకు తెలియుచున్నది.

విశేష తంత్రవార్తలు

(తెలుగు వార్త)

ఇంగ్లాండు

ఆర్థిక చట్టము.

లండన్, మే 21:— ప్రజల మందరమున ఆర్థిక చట్టము రెండవ పర్యాయము చదువబడునపుడు ప్రభుత్వ పద్ధతి వాడేమియును, పెట్టుబడిమీద నుండును లేకుండుటను ఖండించుచును చట్టమును తిరుగగొట్టకలసిన దని మెన్లెన్ గారు ఒక యావకపాదన చేసిరి.

ఇంగ్లీషులు ప్రభుత్వము గూర్చి విచారణచేసిన చేసిన విచారణలను చేబట్టెనుగాని చాలవఱకు ఖండించిన ఏదియో యొక కలన జేతమున సామ్యము పెట్టువలదు యందగ్రహణములో ప్రభుత్వము నీ యవలయునని ఆశించెను. (ఉత్సాహము) ఆశించి నీ యంశములను గూడ చెప్పెను. దీర్ఘకాలమువారి తరపున కొనవలయుననువులను గ్రేటు బ్రెటనులో గాకున్న సామ్రాజ్యమందలి ఇతర ప్రజలములందైన కొనవలయుననియు, ఇతర జేతములందు కొనవలకుండు నట్లు కొనకు మంచిదనియు రెండేడ్ల క్రిందకునే ప్రభుత్వమువారు నిశ్చయించుకొనిరి. గతము మెంటు కాంట్రాక్టులలో కలన జేతముల వస్తువుల కెక్కుడు ప్రాధాన్యత నీయవలయునని గతము మెంటువా రిటీనల నన్ని జేతముల వారికిని తెలియబరచిరి (ఉత్సాహము) తక్కువ ఇండియాదీవులందీ ఫినిషియన్ల పద్ధతి నందకు వాచ్యమియున్నా రనియు, ప్రతి కలన జేతమును ఆవివయము నంగీకరించె ననియు ఛేబట్టెను గారు చెప్పిరి. కానా మైకమివనయగారున, దక్షిణాఫ్రికా ప్రజలను ఇండియన్ తమజరిత్రనులభివృద్ధి బొందుటకు తరణములకెక్కుడు గావున తమకిది చాల అనుకూలముగ నున్నదని నంతోపించుచున్నాడు.

తేయాకు విషయమున దాల్చబడిన పద్ధతి ప్రకారము 30 లక్షల పానము నిష్కారము వ్యయపరచ బడునను విషయముగూర్చి చేబట్టెనుగాట్టిడిగిరి. గత 15,20 సంవత్సరముల నుండి ప్రతి సంవత్సరమున కలన జేతము ప్రతిభులన్ని కలన జేతము సామ్రాజ్యసభలలో గోరుచున్న కోరికకు తగిన పుత్తుత్తరమిచ్చి అట్లాచరించుట ఎట్టిపద్ధతినే లేకుండనే పానము గలదా? (ఉత్సాహము) మెంటు కేల్ దిచ్చి మెంటు గారు చెప్పిన పిదప ప్రజలమందెన్ని జాతులవా రంగీకరించినపద్ధతి నవలంభించుట రిత్తగనే లభించువా? లిబరలులు నిజముగ నాడేమి చూడని సామ్రాజ్య అధికైక్యవత్తమును గూర్చిగాని ఇతర విషయములను గూర్చి కాదు.

పెట్టుబడినిగూర్చి విచారణచేయు నిమిత్తముక సంఘము నెలకొల్పవలయునను కోరికనుగూర్చి చేబట్టెనుగాట్టి చెప్పిరి. ఈసమస్యలననేక వేర్వేరుపర్యాయముల వచ్చుచున్నవి. మనమీ ముందరి ఆ క్షు నెట్లు తీర్చుకల మను నందే వా ము ను భ య ము ను గ లి గిం ను ను. ఇన్ని గూర్చి చెప్పిరి. బడ్జెట్టు రివ్యువై నెట్లగుననువులను విధించుచున్నదని కార్మికు లభివాయవకునున్నారు. సంవత్సరమున వైకొట్టు పాను లియివలన పెట్టుబడిదారులకు లభించుచున్నదని గూడ చెప్పిరి. ప్రభుత్వములన కలన జేతసంబంధములు దృఢపత్రములను అంశము నరకు గర్హించెను. కొంత మంది కర్షకుల కెక్కుడు లాభము వచ్చునట్లు చేయుటలన కలన జేతములు యాధ్యయం దొనర్చిన సహాయమున కంత మాత్రమున సారితోపికము కావలయు.

సవరణను 817 గురు త్రోసివేసిరి. 72 గురు అనకు లాభి ప్రాయముల నొసగిరి.

చర్చ మరల వారింధ మైన వెనుక ఆర్థిండు గూర్చి వాదించిరి. ప్రభుత్వ పద్ధతి ప్రకారము చీవా జావా తేయాకులను ఇంగ్లాండుకు తీసికొని వచ్చుట లాభకరముగ నుండజాలదు. ఇందువలన బ్రిటిషువారివలకు బాగుగ చెలామణికాక చీవాజావాతలను కొత్త పర్యాయము వారకున వాటికినిబ్రిటిషు తేయాకునకును పోటీ సంభించును. ఇందునుగూర్చి ఇండియా సెంటాల్ ప్రభుత్వములవా రేమి తెలిపిరి? ఆ కాగితములను చేబట్టెను. నుంచవలసిన దని చేబట్టెనుగాని కోరబడిరి. (ఉత్సాహము)

ఛేబట్టెనుగాని పుత్తుత్తరమిచ్చుచు నట్లు చెప్పిరి. జావా తేయాకు నివారిత తీసికొనివచ్చుటలన లాభముండ

కుండియెడలను, జావా ఇండియా తేయాకులకు రెండు పెన్సుల భేదము లేకుండియెడలను సీగపు జావా తేయాకును విదేశాది మన పేదప్రజలు ఇండియా తేయాకును జావా తేయాకు వెలకే బడయగలరు. (ఉత్సాహము) ఫినిషియన్ల పద్ధతిను బ్రిటిషువారికి తేయాకు చాకగను విశేషముగను దొరకునని గ్రేటు బ్రెటను ప్రకటించెను. అందువలన నీ జేతము లో పెన్సు మంది ఇండియా సెంటాల్ తేయాకులను విశేషముగ కొనెదరు. ఇచట నిదివరకు వచ్చుచుండినచీవా, జావా తేయాకును నిరోధించునెడల విశేషములనుండి బ్రిటిషు తేయాకుల వ్రకులనచీవా జావాన వ్రకులు పోటీపెట్టి పారదోలెదరుగనక, చీవాజావా తేయాకుల నివారిత రప్పించి విశేషములం దున్న బ్రిటిషున వ్రకులను గాపాడవలయు నని ఈ వాదన పారాంశముగ నున్నది. ఉచితవ్యాపారము గూర్చి చేబట్టెను వాదన లింత అవకతవక నెప్పుడైన నుండెదా?

చర్చ

లండన్, మే 21:— ప్రజల మందరమున ఆర్థిక చట్టము గూర్చి మరల చర్చ ప్రారంభమయ్యెను. కలన జేతముల ఆ య క్షయపట్టిక వాదించిన పద్ధతిన మనేకకోట్ల విలువచేయునని ఎడ్వర్డు కార్నెసు గారు నిరి.

ప్రభుత్వ పద్ధతిన ఆర్థిక పద్ధతులకంటె గాఢము లాభము లభియ్యకముగ నున్నదని హాపునెను పుభువు గారు చెప్పిరి.

బిల్లు రెండవమా రంగీకృతమయ్యెను.

బ్రిటిషు సామ్రాజ్య ప్రదర్శనము.

లండన్, మే 21:— నిర్వహింపబడు బ్రిటిషు సామ్రాజ్య ప్రదర్శనము నీడెన్స్టాను ప్రభువు గారు యావయ్యాయన విందు గావించుకొనిరి. సామ్రాజ్య వికసనక్రమము నూచించుటకును సామ్రాజ్యమందలి వాణిజ్య పారిశ్రామికాభివృద్ధి మార్గముల కొనగూర్చుటకును 1921-వ సంవత్సరములో నొక ప్రదర్శన మొనరింపవలయునని ఒక తీర్మానమును పాదించిరి. నీడెన్స్టాను ప్రభువు గారు తమ యావయ్యాయనలో నిల్చుచెప్పిరి. మన పారిశ్రామిక జీవనమునకు చాలభంగము గలిగెను. అందులకు తగిన ప్రతిక్రియ జేయుటకు సామ్రాజ్యమందలి నభివృద్ధి బొందింపవలసియున్న మూలాధారములనుగూర్చి మనము తగిన శ్రద్ధ వహించవలయును. మన సమద్రవ్యాపారమును మనము నిలబెట్టుకొనకుండుమేని మనకు చాల విషయకరములకు ఆర్థిక పు క్షయము లు గలుగును. అమెరికా సంయుక్త రాష్ట్రములు జపానుల తోడను, ఇతర జేతములతోడను మనము పోటీకొనినవలయును.

బ్రిటన్ గారు తీర్మానము నువదించిరి. ఈ ప్రదర్శనములకునే ప్రాప్తు, జపాను, బ్రిటనులకు మెత్తి భారము విశేషముగ దృఢ పడిన దని హార్డింగ్ ప్రభువు గారు తమతో చెప్పిరి. ఇట్టి ప్రదర్శనములకెక్కు ప్రయోజనము చాల ప్రస్తుతమని హార్డింగ్ గారు నిరి. సామ్రాజ్య వర్తకమును గూర్చి జేతము ప్రభుత్వమువారి యభిప్రాయము మేమియో తమకు తెలియదు. ఇవలనున్న ఆంగ్లములో నెవ్వరును తమకు చెప్పవలకుండిరి. తమకు నిర్ణయముగ నేమి కావలయుననియు బ్రిటను ఎన్నిక వారును నాంగు నిర్ణయించుకొనవలయును. సామ్రాజ్యమందలి ముందు ధామముల అనుమానమును పోగొట్టుట కిట్టి ప్రదర్శన మొక మార్గముగ నుండగలదు.

సర్ జోసెఫు వార్డు గారిట్లు చెప్పిరి:— యాదానంతరము యావయ్యాయన నిమిత్తము జరుగు పోరాటములో ఇంగ్లాండు కలన జేతములకు మార్గము జాపునని అని యాశించుచున్నదని సర్ జోసెఫు వార్డు గారు చెప్పిరి. అమెరికా సంయుక్త రాష్ట్రములు జపాను జర్మనీ వర్తక వ్యాపార మంతటికి, బ్రిటిషు పారములో కొంత భాగమును ఆక్రమించుకొనిన రకుములు వాస్తవము. దాని నెట్లా ఎదుర్కొనక తీరదు. ఇద్దెంపబడిన పుద్గర్వము సామ్రాజ్య వర్తకాభివృద్ధికి చాల నుత్సాహము నొసగును.

సర్ జార్జి ప్రిగ్గి గారు గూడ సామ్రాజ్య వర్తకాభివృద్ధి మొనరించుటావశ్యక మనియు మన మూలకస్తు సంపదల మన చేతులలోనే యుంచుకొనుట చాల అవసరమనియు సర్ జార్జి ప్రిగ్గి గారు నిరి.

పుద్గర్వమును విజయవంతము జేయుటలో తానుజేయగలిగినంత సహాయమును జేయుటకు మ్యూసొంతులెందు నిర్ధమగ నున్నదని సర్ ఇ. హార్నింగ్ గారు చెప్పిరి.

ఇతర జేతముల సహాయములేది పుద్గర్వము. నొనరించుట కచ్చమని సర్ ఆర్. హార్డింగ్ గారు చెప్పిరి. అయినను పుద్గర్వ మొక్క సామ్రాజ్య సంబంధ మైనదిగనే చేసిన ఎట్లగుడు సంక్రమికరణముగ నుండగలదని ఆశని అభిప్రాయము. పిమ్మట తీర్మాన మంగీకృతమయ్యెను.

బ్రిటిషు వైదుల మరవన

లండన్, మే 20:— ప్రజల మందరమున వింటర్లను ప్రభువు గారికి ప్రత్యుత్తరమును గూర్చి గూర్చి చెప్పిరి. తురుష్క జేతమునందలి బ్రిటిషు వైదులను బాధపెట్టినవారి పట్టిక పోర్చి కన్పించబడినది. నైనికాధికారు లీవిషయము నేమి చేయవలయుననియు తెలియజేసియున్నది.

స్ట్రీలు-దండనాధికారులు.

లండన్, మే 20:— స్ట్రీలుకు దండనాధికారులను ఇచ్చుటకు చట్టము రెండవసారి ప్రభువుల సభయందు ప్రభుత్వమువారి సమ్మతితో ఆమోదించబడినది. ఈ చట్టములన స్ట్రీలు దండనాధికారులుగ నుండుటకు అర్హత గల్గినది.

జనరలు పెరిషింగు

లండన్, మే 20:— 22 తేదీని జనరలు పెరిషింగు గారును ఆమెరికను జనరలును లండన్ కు పుభుత్వమువారి ఆతిథ్యముగ విచ్చేసినది. వీరిని డోమయలో సన్మానించెదరు. పుత్తేక పుబండిలో వీరు విక్టోరియా కేగెదరు. ఇచట వీరు ఆహ్వానింపబడి లండన్ పీఠులకుండా ఏగెదరు. 23-వ తేదీని ఆమెరికను పటాలము కవాటించును. 24 తేదీని సామ్రాజ్య బకింగ్ హాము మందగింపబడ గౌరవించెదరు. బకింగ్ హాము ధనమునకు పెరిషింగు గారు నైవ్యములకు పీఠించుటకు ఏతెంచెదరు.

వేల్పుయ్యవరాజు.

లండన్, మే 20:— ఈసంవత్సరము వేల్పుయ్యవరాజు గారు కనడాను సందర్శించెద రని యాటకు తెలుపుచున్నాడు. ఈయన ఇంగ్లాండునుండి ఆగస్టులో బయలుదేరెదరు. అట్లావాలో క్రొత్త నిర్మితయున పార్లమెంటు భవనములను తేరచెదరు.

ప్రొఫెసరు బ్యాంకు సమ్మెకట్టు.

ప్రొఫెసరు, మే 17:— పేగాను ఏజెన్సీవారిట్లు తెలియబరచుచున్నాడు:— ప్రొఫెసరు బ్యాంకు సమ్మెకట్టు విషయములో యభ్యున్నాక్రమములపై ఒడంబడిక కుదిరెను. గుమస్తాలు సోమవారము వాడు మరల పని నారంభించెద రని తలంపబడుచున్నది.

ఆస్ట్రీయా సంధివరతులు.

ప్రొఫెసరు, మే 20:— ఆస్ట్రీయా సంధివరతులు జర్మనుల వరతులకంటె యుండును. రాబోవు వారము వెంటలి కడనే అని యుద్ధింపబడగల వని తెలియుచున్నది.

జర్మనుల బాధ్యత.

ప్రొఫెసరు, మే 20:— యుద్ధ ప్రాచార్యమును గూర్చియు పరిపారమును గూర్చియు రాంట్లా గారి నోటునకు మిశ్రమం దలిపా రిచ్చి ప్రత్యుత్తరము అంది కేయబడినది. బాధ్యతను, నష్టపరిహారమును విడబరచుటకు నీలులేదని అందులో తెలుపబడినది. అందువలన నష్టపరిహారమున కంగీకరించిరి గావున బాధ్యతను అంగీకరింపవలయును. నవంబరు 11-వ తేదీని జర్మనుల అధికార వాంఛను ఖండించుచు లాన్సింగు గారు వ్యాసిన నోటును జర్మనులు కాదనలేదు. అందువలన జర్మను ప్రార్థ ప్రభుత్వమువా రొనరించిన కార్యముల బాధ్యతను జర్మను ప్రజలు కాదనజాలరని ఆంగ్ల దాగుగ భాయపరపబడినది.

జర్మనులు-సంధివరము

వెర్నెయియస్, మే 21:— ప్రొఫెసరును ఆల్ నెన్ లోరెన్ మరతర ఆక్రమిత ప్రదేశములయందలి రాష్ట్రీయనుకు స్వయం గూర్చి మరలొంత చర్చను జరుపుటకు జర్మను రాయబారులకు మరలొంతోవధి కావలయునని రాంట్లా ప్రభువు గారు కోరిరి. ఇదియుం గాక జర్మనులీయవలసిన నష్టపరిహారమును, కార్మిక కాసన నిర్మాణమును, క్రొత్త జేతములందున్న జర్మను ప్రజల ఆస్తి విషయమును, సంధివరతులనుగూర్చి జర్మను ప్రభుత్వము వారు ఆలోచించుటకు క్యవధి కావలయుననిరి.

ప్రొఫెసరు, మే 21:— సంధివరమునుగూర్చి తమయభిప్రాయమును తెలియజేయుటకు జర్మనులకు 29-వ తేదీ వరకు గడువీయబడినదని ప్రకటించబడినది.

A press "communiqué" says:—The Conference of Medical Experts which had assembled at Simla to consider the utilization of the allotment of Rs. 5 lakhs for the initiation of a public health organization, passed a number of resolutions and concluded its sittings on the afternoon of the 24th instant. Among the more important proposals they recommended the establishment of a central public health board consisting of official and non-official members, with a view to the co-ordination of preventive and curative medicine and of research and the creation of similar boards in the provinces. There should also be a mobile corps of epidemiological workers who would be maintained from the allotment. These workers would ordinarily be at the disposal of the local Government, but would be liable to be concentrated at the orders of the Government of India in any area afflicted by a severe epidemic. Their functions would be the investigation of any particular epidemic, assistance in coping with it and education of the people in the avoidance of the disease. The Conference also laid stress on certain kindred measures, such as the establishment of an epidemiological statistical bureau, the increase of curative medical staff, the multiplication of dispensaries and further development of research facilities by the establishment of a well-equipped central institute.

Finance Bill.

Policy of Preference.

LONDON, May 21.

In the House of Commons, during the second reading of the Finance Bill, Mr. McLean moved a resolution, objecting to the policy of Preference and absence of levy on capital.

Mr. Chamberlain combated at length the liberal criticism regarding Imperial Preference. He said that preference would be given in cases where capital was to be expended in one of the Dominions. (Cheers.) He stated, moreover, that the Government had decided two years ago that purchases on their behalf, if not made in Great Britain, should be made in the Empire Overseas rather than in other countries, and the Government had recently instructed all departments to give effective preference in Government contracts to overseas both as regards cost to tender and to price. (Cheers.) Mr. Chamberlain pointed out that the policy of preference had been hailed with enthusiasm in the West Indies and was approved by every Dominion. It had obtained friendly recognition by the High Commissioner of Canada, while the people of South Africa were grateful and hopeful for they saw in preference an opportunity for the development of their industries.

Referring to the criticism that the tea policy "threw away £3 millions for nothing", Mr. Chamberlain asked, was it nothing to respond to a desire, wish and hope expressed in every Colonial and Imperial Conference for fifteen or twenty years by Overseas representatives? (Cheers.) Was it nothing that we should at last fall into line with a policy first suggested by Cape Dutchmen, then endorsed by men of every race? The Liberal's real objection was to the recognition of the fiscal unity of the Empire.

As regards the demand for a Commission of enquiry into the levy on capital, Mr. Chamberlain said that the question presented the greatest difficulties and would cause insecurity and fear of times when we would have to face a floating debt for which we must provide.

Mr. Clynes said that the working classes were of opinion that the Budget imposed additional taxation upon them, and gave capitalists another £50 millions a year. Mr. Clynes ridiculed the idea that preference could effect relations with the Dominions. The Government could not reward men of the Dominions by putting into the pockets of certain traders a large sum of money.

The amendment was rejected by 317 votes to 72.

On the debate being resumed, Mr. Aoland argued that under preference it would not pay to bring ordinary China and Java tea to England, and consequently British traders would be deprived of material for making cheap blends, and exports from China and Java would find fresh outlets in foreign markets in competition with British teas. He invited Mr. Chamberlain to lay on the table any despatches from the Government of India or Ceylon concerning his proposals.

Mr. Chamberlain, replying, said that if did not pay to bring Java tea here, that was to say, if there was not a two pence difference between Java and Indian teas, the poor people in Great Britain would get the better Indian tea at the same price as they used to pay for poor Java tea. (Cheers.) Mr. Chamberlain declared that under preference the British consumer would get tea cheaper and buy more of it. There would, therefore, be a greater demand here for Indian and Ceylon tea. The logical outcome of the argument that British tea-growers would be driven out of foreign markets by the competition of Java and China teas hitherto sold here, was that the British markets should be protected not against but in favour of foreigners, so that he should be induced to send his products here in order that Great Britain might not suffer from his competition elsewhere. Was ever Free Trade argument reduced to such absurdity? (Cheers.)

The Debate.

LONDON, May 21.

In the House of Commons, the debate was resumed on the Finance Bill. Mr. Edward Carson said that the nature of the reception accorded to the Budget of the Dominions was worth millions of money.

Lord Hugh Cecil said that the political advantage of Preference proposals far outweighed any theoretical economic disadvantages.

The Bill passed the second reading unanimously.

Brutality to British Prisoners.

Black List of Turks Presented.

LONDON, May 20.

In the House of Commons, replying to Earl Winterton, Capt. Guest said that the black lists of those responsible for brutality to British prisoners in Turkey had been presented to the Porte. Further communication there sent from the military authorities in Constantinople was awaited.

General Pershing.

Proposed Ceremonial Visit.

LONDON, May 20.

The War Office announces that General Pershing, accompanied by several American Generals, will arrive in London on the 22nd May as the nation's guests. They will be suitably met at Dover and will proceed in a special train to Victoria, where they will be received by a Guard of Honour and drive through London. The programme arranged for the 23rd instant includes a full American regiment marching through London and on the 24th when His Majesty will take the salute at Buckingham Palace. General Pershing will be at the Palace to pay a visit to the King.

Visit Postponed.

3-15 P. M.

(LATER)—The War Office states that owing to the uncertainty of the German attitude in regard to the general terms and military situation arising therefrom, it is impossible for General Pershing to leave France at present. His visit to London has been postponed indefinitely.

Terms Unacceptable.

German Delegates' Decision.

LONDON, May 20.

COPENHAGEN.—A German semi-official telegram from Versailles states that the Conference at Spa between Herr Dernburg, Count Rantzau, Herr Wissel, Herr Suedekum and economic and financial experts completely agreed that the draft of the peace treaty was unacceptable, but Germany will make every effort to find a practicable basis for peace which takes into account the enemies' justifiable demands and is capable of being borne and carried out by the Germans.

LONDON, May 20.

BERLIN.—The 'Tagblatt' states that the peace counter proposals were secretly discussed by a secret session of the Peace Committee of the National Assembly, after which they were sent to Versailles and will probably be presented on the 12nd May.

Austrian Peace Terms.

Early Presentation.

LONDON, May 20.

PARIS.—The Austrian peace terms will be practically on the same line as the German. It is expected that they will be presented early next week.

Extension Granted.

LONDON, May 21.

PARIS.—It is officially announced that the Germans have been granted an extension to the 29th instant for submission of observation on the Peace treaty.

It is rumoured that Count Rantzau has asked Herr Dernburg to replace him.

The German plenipotentiaries last evening handed the Allies the tenth Note, in which they state their request for additional time to consider the treaty.

German Responsibility.

Germans Cannot Renounce Responsibility.

LONDON, May 20.

PARIS.—The Allied reply to Rantzau note regarding responsibility for the war and reparation has been handed to Count Rantzau. It draws attention to the impossibility of dissociating responsibility and reparation. Therefore, as reparation is admitted, responsibility is involved. It points out that the Germans do not object to Mr. Lansing's note of the 5th November containing an indictment of German aggression, and emphasises that the German people cannot renounce responsibility for actions of the former German Government.

Prolongation of Time Limit Requested.

LONDON, May 20.

VERSAILLES.—Count Rantzau has requested a prolongation of the time limit in order to enable the German delegation to complete further notes dealing with the territorial question in the East, in Alsace-Lorraine and the occupied regions, carrying out of the German reparation obligations, the question of labour legislation, treatment of German private property in the enemy countries, also observations of the German Government on the peace terms.

Prince of Wales.

Enslung Visit to Canada.

LONDON, May 20.

Reuter is authorised to announce that the Prince of Wales will visit Canada this year. It is expected that he will leave England in August and will formally open the new Parliament buildings at Ottawa.

The Fighting in Russia.

Allies Aid General Denikin.

LONDON, May 20.—3 15 P. M.

Reuter learns that the Allies are rendering General Denikin the most valuable assistance in South Russia. Great Britain is completely equipping a quarter of a million men with arms and guns and the first consignment has already arrived.

Justices of Peace Bill.

Second Reading Passed.

LONDON, May 20.

In the House of Lords, the Justices of the Peace [qualification of women] Bill passed its second reading with the assent of the Government. The Bill makes women eligible as Magistrates.

Franchise to Women.

LONDON, May 21.

PARIS.—The Chamber has passed a bill enabling women to vote, and establishing eligibility of women to sit on all elected assemblies.

Aeroplane Disaster at Boulogne.

Loading Zouist Killed.

LONDON, May 20.

A 'Times' telegram from Paris states that the passenger who perished in the capsizing of the British aeroplane in Boulogne harbour on the 17th instant was Aaronson, the Zouist leader.

LONDON, May 21.

A 'Daily Mail' telegram from Newfoundland states that Major Grant, pilot of the Handley-Page aeroplane, suggests that Messrs. Hawker and Grievemay have been picked up by a Scandinavian food ship, as they followed the route on which fifty such ships are at present voyaging, most of which do not carry wireless.

Paris Bank Strike Settled.

LONDON, May 17.

PARIS.—Havas Agency states agreement in principle has been reached in the Paris Bank strike, and the clerks are expected to return to work on Monday.

The Paris Bourse.

LONDON, May 17.

PARIS.—Havas Agency states the tone of the Paris Bourse is strong, French rentes being firm and there being slight advances in Russian and Turkish stocks. Shipping and oil shares are in demand.

Baltic Offensive Begun.

LONDON, May 21.

BERLIN.—A telegram from Libau states that with the warm weather, the offensive of the Soviet troops against the Baltic regions has begun. Violent fighting has been in progress since the 18th instant, on the entire front from Schlusshock to Gausch.

A Polish Victory.

LONDON, May 20.

COPENHAGEN.—A telegram from Warsaw states that the Poles have captured Nikolalevsk and forced the crossing of the Dnieper. The enemy is fleeing precipitately.

Offensive Continues.

LONDON, May 20.

A message from Omsk, dated the 9th instant, states that General Koltchak's troops repulsed the Red Guards north of Olszaff, 100 miles from Viatka. General Koltchak successfully continues his offensive north and south of the Orenburg Railway, capturing prisoners and a large amount of booty.

International Red Cross League.

Headquarters at Geneva.

LONDON, May 20.

The New International League of Red Cross Societies will have its headquarters at Geneva, where General Sir David Henderson, Director-General, will shortly take up his residence. The articles of association and by-laws of the League will be drawn up by the American, British, French, Italian, and Japanese Red Cross Societies and any other Society duly authorised by the Government of the country in which it is situated eligible for admission to the League. It will be governed by a Council to which every accredited Red Cross organization will be authorized to send five representatives, but will have only one vote. In the invitations to twenty-four countries to join the League, India, Canada, Australia, New Zealand and South Africa have each got the same distinct recognition as Britain. The Board of Governors will consist of fifteen, which will give ample scope for the representation of the Dominions and India.

Signor Orlando Goes to Italy.

LONDON, May 21.

PARIS.—Signor Orlando has gone to Italy in order, 'Le Matin' says to obtain the sanction of the Italian Cabinet to a 'modus vivendi' by which Italy will renounce her claim under the Treaty of London to the territories inhabited by 150,000 Yugoslavs in exchange for the recognition of the principle of Italian sovereignty over Fiume, where Italy will give every considerable economic and political guarantee and allow all interested parties to share in the local Government.

Britain's War Bill.

£6,700 Millions.

LONDON, May 20.

In the House of Commons at question time Mr. Chamberlain stated that the net cost of the war to the United Kingdom to the 31st March was about £6,700 millions.

Letts Capture Riga.

Bolshevist Commissaries Shot.

LONDON, May 20.

COPENHAGEN.—The Lettish Guards have captured Riga and shot most of the Bolshevist Commissaries.

North Russia.

Another Bolshevist Defeat.

LONDON, May 20.

The War Office announces that according to a Murmansk message, dated the 19th instant, Povyents, at the northern extremity of lake Onega, has been occupied by the Russians. Before evacuating the place the Bolsheviks removed all males of over 14 years of age, also all steamers and launches, but the lake being icebound, the vessels could not get far away.

Berlin Riots Echo.

Trial of Two Socialist Leaders.

LONDON, May 20.

BERLIN.—The trial has begun of the Socialists, Ledebour and Daeumig, on charges of connection with the disturbances in Berlin on the 1st January. Daeumig is ill and was absent. The Court was guarded by troops with machineguns.

Sale of Tonnage.

LONDON, May 21.

NEW YORK.—The Director of International Mercantile Marine has formally approved the sale of its British-owned tonnage to a London syndicate. The transaction involves shipping variously estimated at from 750,000 to 250,000 tons and valued at approximately £27 millions. A shareholders' meeting has been called for the 6th June to vote on the proposition.

Trans-Atlantic Flight.

No News of British Airmen.

LONDON, May 20.—2.30 A. M.—A message from the Admiral at Queenstown at 9.45 last night received by the Air Ministry says that the Castle town wireless station notified that the report that Mr. Hawker descended in the sea is considered unreliable. Naval headquarters at Queenstown, questioned at eleven at night by the "Daily Mail" correspondent, said no wireless had been received, and on the most sensitive wireless apparatus at Ballybunion had not received a message. The Admiralty in London was still investigating the mystery at midnight.

Early Report Unreliable.

5.6 A. M.—The position this morning regarding Messrs. Hawker and Grieve may be summed up as follows:—No news and the utmost anxiety.

A series of messages from Ireland yesterday, circumstantially locating Mr. Hawker at various stages of the journey, raised hopes to the highest, and when the Admiralty announced late in the evening that the machine had descended in the sea forty miles from the mouth of the Shannon the disappointment that the airmen had just missed their goal was mingled with relief that the airmen were probably safe. The hope of their safety was practically extinguished early this morning when the Admiralty announced that its previous report was unreliable, and unofficial messages from Queenstown showed that there had never been wireless communication with the aeroplane. Public interest and anxiety in the flight is intense. The King caused enquiries to be made at the Air Ministry yesterday. Mrs. Hawker decorated her house at Surbiton with flags and went to Brooklands in the afternoon joined by the crowd, hoping that Mr. Hawker would land there.

Most Thorough Search Ordered.

4.40 P. M.—The Admiralty has ordered the most thorough search for Messrs. Hawker and Grieve. A strong force of destroyers and tugs has put to sea and aeroplanes will join in when the fog and rain, which are hampering the search permit. The Air Ministry is adopting measures regardless of expense.

Questions in Parliament.

Government Accused of Negligence.

LONDON, May 20.—In the House of Commons yesterday, Sir G. Elliot expressed deep disappointment as regards the negligence of the Government in failing to give Mr. Hawker proper support. He said the country would be ungrateful in condemning the Government's desperate carelessness as regards the honour of this country and the life of a gallant gentleman.

Mr. Fratt, replying, said he did not think that the Government was responsible. He promised to bring the remarks to the attention of the Government.

Col. Wedgwood Benn asked what steps were taken to aid Mr. Hawker in his enterprise and expressed high admiration for the splendid spirit of this gallant airman.

There was no reply.

Precautions off Irish Coast.

LONDON, May 20, 5.40 P. M.—In the House of Commons, replying to the Hon'ble J. M. Kenworthy, Dr. Macnamara specified that destroyers and other smaller vessels had been stationed south-west of Ireland before Mr. Hawker started. No steps had been taken before the announcement of the flight to deal with the situation, which might have arisen any time during the past few weeks, but yesterday eleven trawlers at sea off west Ireland were carrying out a sweep south-west of Blackad Bay. When the news of the beginning of the flight was received all possible steps were taken on the assumption that Mr. Hawker was approaching. Yesterday afternoon all the vessels in the Irish Command were ordered to proceed to sea as a precautionary measure. Two destroyers, one sloop, one patrol boat, three paddle vessels, and two tugs, were subsequently employed on search. These vessels were still searching off the west coast. Explaining the origin of the report that Mr. Hawker fell into the sea forty miles off the Irish Coast, Dr. Macnamara said that the Admiral at Queenstown had received a wireless message from the castle town wireless station, which received it from a French station, that a Sopwith machine was down. It was presumed that the French station intercepted in a fragmentary form and misconstrued the Admiral's orders to a ship. General Seely stated that up to 3.40 this afternoon no news had been received regarding Mr. Hawker.

Still no News.

LONDON, May 21.—1.25 A. M.—Up to midnight there was not a single word of Mr. Hawker from numerous aeroplanes, destroyers, etc., sweeping the seas. The whole task is hampered by fog and rain.

Government Disclaim Responsibility.

The Government "communique" emphasises that Trans-Atlantic flights are private enterprises and the attitude of the Air Ministry has been to enjoin caution not to urge on the participants. But, although recognising no responsibility, the Government has furnished every assistance. After recapitulating the measures taken to assist Mr. Hawker, the "communique" warns the public that the chances of finding Mr. Hawker are very remote. Referring to the criticisms of the Admiralty, the "communique" draws attention to the many heavy responsibilities of the British Fleet, and concludes with a warning to intending participants that while anxious to do the utmost to save the gallant and intrepid airmen it is impossible for the Government to patrol 2,000 miles of ocean by way of protection.

Question of Limiting Further Attempts.

4.40 A. M.—In the House of Commons, Sir George Elliot asked whether Government would consider the question of limiting further attempts to fly the Atlantic in view of the desperately hazardous conditions.

General Seely replied that the matter was being given the most careful thought. The Government considered it was not right and was not its function to say that our countrymen should not undertake this daring flight and these risks.

Possibly Picked up by a Passing Vessel.

In the House of Commons General Seely announced that up to a late hour last night the Ministry had no news of Mr. Hawker. There was a possibility that the airmen had been picked up by a passing vessel not provided with wireless. Moreover, Mr. Hawker's wireless had been injured when the undercarriage dropped. Every available ship and aeroplane had been searching in very adverse weather.

Expert Opinion.

LONDON, May 21.—ST. JOHN'S.—Experts are now in agreement that Mr. Hawker's machine must have collapsed shortly after leaving, because no wireless had been received, nor had there been any indication of their being in the air during five or six hours necessary to bring them into the track of the liners, which they should have reached before nightfall. The opinion is growing that vast bodies of ice extending 100 miles of the Newfoundland Coast, must have affected the working of the engines through intense cold, congealing the oil. The Americans from Trepassy experienced this.

The American Airmen.

"N.C." 3 Arrives at Azores.

LONDON, May 19.—NEW YORK.—The Naval Department report that "N.C." 3 is seven miles north of Ponta-del-Gada and proceeding thither under her own power.

NEW YORK, 4.5 A. M.—"N.C." 3 has arrived at Ponta-del-Gada. The crew are safe. The wings of the machine, are damaged and it is now definitely out of the Trans-Atlantic flight.

LONDON, May 20.—5.45 P. M.—"N.C." 4 arrived at Ponta-del-Gada at 3.22 P. M.

LONDON, May 20th.—(5.30).—"N.C." 4 has left Horta.

New Fliers Hastening.

LONDON, May 21.—ST. JOHN'S.—Undaunted by Sopwith's disappearance, other fliers are hastening their preparations for Trans-Atlantic flight. The Handley-Page will be ready to fly on May 31st.

London, May 20.

ST. JOHN'S.—Raynham has ordered another engine for his machine which will be rebuilt within four weeks. Raynham is using Mount Pearl instead of Quidiwida.

Admiral Kerr says that preparations for a flight of his Handley-Page biplane are two days ahead of the schedule time.

Captain Alcock, in a Vickers machine, is expected this week. He will use the Handley-Page aerodrome.

Major Partridge has been instructed not to make further contracts for Colonel Porte's flying boat.

It is expected that a big British airship will shortly attempt a flight from England direct to New York.

A Steamer Mined.

LONDON, May 20.—STOCKHOLM.—The steamer "Lake Placid," from Baltimore, was mined to-day off Gotemburg and sank in five minutes. The crew of thirty-seven is safe.

Estonian Advance.

LONDON, May 21.—COPENHAGEN.—The Swedish Newspaper "Fokets Dagblad" states that the Estonians are advancing in the direction of Psoff, and are now only fifty miles from Petrograd.

The British troops have landed at Luga Bay and have occupied a number of villages after fights with the Bolsheviks.

The Soviet authorities in Petrograd are much alarmed. They have decided to defend the city to the last and to destroy it if captured.

Overseas Settlement Office.

Free passages Scheme Approved.

LONDON, May 21.—The "Times" states that the Overseas Settlement Office which is virtually a sub-department of the Colonial Office was recently opened in London. The committee appointed by the department has been consulting representatives of the Dominions during the past few days with regard to preparation of a scheme for giving effect to the Government's decision to grant free passages to Dominions to the exhibition in accordance with the announcement in Commons on 7th April. The scheme was approved at a meeting at the Colonial Office yesterday. It is understood it is proposed to make the fullest use of exhibiting emigration machinery of the Dominion Governments for testing suitability of applicants for the state-aided emigration machinery. R. A. employment exchanges will also play a part in the scheme. Little progress in the emigration of the British ex-service men is expected till the next year, owing to the necessity for first repatriation of the Dominions soldiers.

Exodus of Emigrants.

LONDON, May 21.—The "Times" Glasgow correspondent states that shipping companies on the Clyde are deluged with enquiries indicating that there will be great exodus of emigrants from Scotland to North America immediately transports facilities are available.

Iron and Steel Trades.

General Strike Rejected Unanimously.

LONDON, May 21.—The Quarterly meeting of Iron and Steel trades Confederation practically unanimously rejected the resolution submitted by one of the branches in favour of the declaration of general strike of first July to enforce the withdrawal of the British troops from Russia.

British Empire Exhibition.

Resolution Adopted.

LONDON, May 21.—At a luncheon by the British Empire Club yesterday Lord Sydenham, who presided, moved a resolution that it was desirable to hold British Empire Exhibition in 1921 as an expression of Imperial unity and means of promotion of commerce and industry throughout the Empire. In the course of his speech Lord Sydenham said we must look to the vast underdeveloped resources of the Empire to restore the badly shaken fabric of our industrial life. If we could not retain and increase the overseas trade we should be faced with grave economic difficulties. We had to meet competition especially of the United States and Japan but the United Empires would enable us to do so.

Mr. Blyth seconded the resolution, recalled that he was organising the chairman of the Franco-British Exhibition and the Japanese exhibition. Lord Harding told him during the war that friendly feeling between France, Japan and Britain was largely due to these exhibitions. Mr. Hughes said the desirability of the exhibition was obvious. What precisely was the policy of the Government of the country as regards the Imperial trade. He did not know and an Englishman present could tell him. The Electors of Britain must make up their minds as to what they really wanted. Such exhibition would be one way of convincing doubting Thomases all over the Empire.

Sir Joseph Ward said the Dominions looked to the motherland to give them lead in the after-war fight for supremacy. The fact had to be faced that United States and Japan had secured Germany's pre-war trade and much of the British Trade. The proposed exhibition would be a great stimulus to the development of Imperial trade.

Sir George Pearley emphasised the importance of developing the Imperial trade for war and shown the importance of keeping our resources in our own hands.

Sir E. Bowring said Newfoundland was prepared to do her utmost to make the exhibition a success.

Sir R. Hadfield thought it might be difficult to hold the exhibition without the help from countries but he agreed that it would be more satisfactory if the exhibition could be confined to the Empire. The resolution was adopted.

Estonian Claims.

National Assembly's Resolution.

LONDON, May 21.—COPENHAGEN.—The Estonian National Assembly has passed a resolution, declaring an Independent Republic claiming a place in the League of Nations and reaffirming that Estonians will fight Bolsheviks to the bitter end.

Italy & Jugo-Slavs.

Optimism in Italian Circles.

LONDON, May 18.—PARIS.—The Havas Agency states great optimism prevails in Italian circles concerning arrangement framed by Jugo-Slav and Italian experts hope is expressed that solution will be accepted unreservedly by the Council of Four.

American circles believe that United States Senate will approve the projected agreement for the immediate military aid to France in the event of Germany attacking. Signature of peace with Germany and Austria will probably end the work of the Peace Plenipotentiaries in Paris. Peace with Bulgaria will be settled in Salonika.

China and Japan.

Restoration of Shadow and Retention of Substance.

LONDON, May 19.—PARIS.—The Havas Agency states Mr. Eugene Chin attached to the Chinese Peace delegation declared, that China had not voluntarily leased Kiaochau to Germany. The restoration of Kiaochau to China with the retention by Japan of Korea dominating it, would be the restoration of a shadow and retention of the substance. Japan would become the real figure of conquest disguised as economic concessionaire.

League of Nations.

Associated Powers Reply.

LONDON, May 22.—PARIS.—The Associated Powers replying to the German note as regards the League of Nations state that proposals can be discussed when the League is constituted. The reply deals sympathetically with certain German suggestions such as the establishment of a system of impartial commissions for conciliation, the freedom of transit, and economic relations between different peoples, pointing out that the covenant does not prevent the adoption of these German proposals some of which will be submitted to the League in due course.

Prisoners of War.

LONDON, May 22.—PARIS.—Replying to the German note as regards the prisoners of war, the Associated Powers decline to release those guilty of crimes and penal offences. They point out that Germany does not make specific suggestions respecting alleviation of treatment of prisoners whereas the Allies have always scrupulously observed the rules of War, and dictates of humanity in this connection. Consequently they fail to see what alleviations are possible, as regards restitution of personal property, information about missing and care of graves, the Allies give complete assurances, but as regards the demand for full reciprocity, they point out that parallel does not exist and therefore reciprocity claim does not arise. The Allies are prepared to do what is possible to return the prisoners in good condition but demands of their own nationals and liberated the territories will probably make it impossible to supply the desired clothing. Finally the Allies agree to the establishment of repatriation commission immediately the peace is signed.

Enemy in Full Retreat

LONDON, May 22.

Murmanak communique says, the Allied troops on 20th May drove the enemy from their main position north of Madaya-yagura inflicting heavy losses. The Italian reinforcements are arriving and pursuit of the enemy who is believed to be in full retreat continued southwards.

Time Limit Given.

LONDON, May 22.

PARIS.—It is pointed out that extension of time limit should not delay signing of treaty as each German proposal has been considered immediately and reply sent most promptly. It is generally opined that after final German observation has been replied to, Germans will be given six days to sign the treaty and thus middle of June is indicated. It is emphasized that regards questions not affecting the main principles the disposition of the Allies is one of give and take.

Prize to be given to Mrs. Hawker.

Daily Mail's Announcement.

LONDON, May 22.

The "Daily Mail" announces that if Mr Hawker and Mr Grieve have succumbed, the prize of ten thousand sterling will be divided between Mrs Hawker and Mr Grieve next of kin, in proportion as the sinner and navigator had agreed to share the prize. Furthermore the "Daily Mail" allocates further ten thousand for flight which is still open.

The Afghan Trouble.

ALLAHABAD, May 25.

The "Pioneer" says:—There is now every reason to believe that the intercepted messages to the Bolsheviks are the outcome of evil counsel given to the young and inexperienced ruler and they bear the imprint of Muhammad Tarzi, the new Foreign Minister, whose megalomania has brought grave trouble on Afghanistan. This man who is the father-in-law of Amanullah, was an exile in Syria during Abdur Rahman's reign. After his return to Kabul he became the Editor of the only newspaper published in Afghanistan, and on more than one occasion Habibullah threatened to have him blown from the guns because of the nature of his writing. On the accession of Amanullah, the amateur journalist became an amateur diplomatist and we believe he is now amazed and terrified at the consequences of his own foolish actions. It is he who is responsible for the attempted propaganda in India and for the preparation of inflammatory literature with which it was proposed to flood this country. He was full of various wild schemes of what he considered to be foreign policy. The unreality of coalition behind Amanullah becomes apparent when the character of his two principal advisers is examined. One is the Foreign Minister, who is inspired by what he believes to be very latest of modern ideas, while the other is Abdul Kuddus, who has gone with one of the Afghan columns to Kandahar. Abdul Kuddus is an ultra-conservative Afghan, who has a veritable hatred of foreigners and of all innovations.

Evidence of a most convincing character is accumulating to prove the bombing of Jellalabad by our aeroplanes has had far-reaching effects, and the probability of a further and more deadly development of the same kind is creating a widespread alarm. We understand, moreover, that the dissemination of the Viceroy's proclamation in Afghanistan is having most satisfactory results.

Peace Overtures Bogey.

ALLAHABAD, May 24.

The "Pioneer's" special correspondent wires:—In connection with the incident of Sardar Abdul Rahman Khan and the so-called peace delegates, it appears that the visit was undertaken more or less on their own responsibility. Only the Sardar and his servants were permitted to return and the remainder of the delegates were detained in Peshawar. In view of the events Government have no alternative but to get on with the war and push it vigorously to a successful and rapid conclusion.

Air Raid in Kabul.

SIMLA, May 25.

A Press "communique," dated the 25th May, says:—No further operation is reported from the Dekka front. Our aeroplanes have successfully bombed munition factories at Kabul, on which seven hits were secured. A large explosion followed. A second raid on Jellalabad has also proved effective. Several military buildings were damaged and were seen to be on fire. A tribal lashkar in the Ganda Valley was attacked by our aeroplanes and is reported to have scattered northwards.

Muslim Loyalty.

LAHORE, May 25.

The damage to the telegraph wires reported two days ago near Khenla is said to have caused by a storm.

This afternoon there was a unique gathering of Pirs of the principal Mahomedan shrines in the Punjab. An address was presented by them to the Lieutenant-Governor, in which they expressed their contempt for the Amir of Afghanistan and their unwavering loyalty to the British Crown. They declared that they had implicit confidence in decisions to be arrived at the Peace Conference in regard to the future of the Turkish Empire.

Famine in Baroda.

Adequate State Relief Measures.

BOMBAY, May 26.

Famine has been declared in several areas of the Baroda State and relief measures as provided in the famine Code are in full swing. An outstanding feature of the present famine is that relief works are not as crowded as in the previous famines. The Baroda State has promptly met the keen demands for financial assistance from the agriculturists by advancing more than Rs. 7 lakhs for takavi and Rs. 2 lakhs for constructing wells. This year's famine is one more of fodder than of food.

The Punjab Trouble.

Pre-Censorship Removed.

LAHORE, May 25.

The "Civil and Military Gazette" understands:—Sir Michael O'Dwyer is rescinding the order issued under the Defence of India Rules on the 10th April last directing all newspapers in the Punjab to submit for pre-censorship all reports and articles dealing with recent disturbances the orders of complete compulsory censorship recently served on certain vernacular and Anglo-Vernacular papers of Lahore however remain unaffected.

The following Martial Law Order [No. 57] has been issued by Col. Frank Johnson:—With effect from 23 hours on Tuesday, the 27th day of May, 1919, until further notice, Martial Law Order No. 111 of 15th April, 1919, and all subsequent modifications of such order are cancelled, and it shall only be unlawful for persons referred to in such orders to be outside their houses or compounds between 23-59 hours [midnight] and 02-00 hours.

Punjab's New L-G.

LAHORE, May 24.

For the first time there is to be a formal ceremony when the new Lieutenant Governor takes over charge from Sir Michael O'Dwyer. Sir Edward MacLagan will take the oath on Monday, the 25th instant, in the Council Chamber at 6.30 P.M.

H. E. The Governor.

Programme of Tour.

Ootacamund, May 26.

A Press "communique" says:—Leaving Ootacamund on the 8th June, H. E. the Governor, accompanied by H. E. Lady Willingdon, will arrive in Madras on the next day. On their return journey a visit will be paid to the Tiruppur Cattle Show on the 14th June, where His Excellency will distribute prizes. Ootacamund will be reached on the afternoon of the same day. Their Excellencies will tour in Cuddapah and Bellary.

Their Excellencies will leave Ootacamund on the afternoon of Friday, the 27th June, and arrive at Cuddapah about noon on the 28th and remain in Cuddapah till the 30th. His Excellency will leave Cuddapah on the evening of the 30th June, arrive at Bellary on the morning of the 1st July, and leave Bellary on the 3rd, arriving in Madras the next day. His Excellency will return to Ootacamund on the 6th July.

His Excellency hopes to tour in the Ganjam district in the first week of August, in order to gain a personal acquaintance with the local scarcity conditions. On the return journey a visit will be paid to Vizagapatam to inspect the site of the proposed Vizagapatam harbour. His Excellency will return to Ootacamund about the 9th August. Their Excellencies will probably visit Madras in the third week of August in connection with the meeting of the Legislative Council to be held there on the 20th. Their Excellencies will leave Ootacamund on the 19th and return to Ootacamund about the 20th August.

Southborough Reports.

Sir N. Chandavarkar's Views

BANGALORE, May 26.

In expressing his opinion on the Southborough Committee's reports, Sir Narayan Chandavarkar stated to the Associated Press correspondent that he was on the whole satisfied with the reports. He said:—The reports afford a tolerably good compromise between the extreme and reactionary view of the reform scheme. The Franchise Committee's plea, however, for denying franchise to women on the ground of Indian social condition is halting. If that plea held good as to the women, it should hold good even more in the case of the depressed classes. But the Committee, undeterred by Indian social conditions, have admitted these classes into their scheme, though the admission recommended is by a mode of nomination, not election. The Committee's recommendations as to the subjects to be transferred to Indian Ministers are fair for an initial stage of responsible government, considering that the diarchical system is an ambiguous, and therefore, anomalous form of administration rendered necessary at the start by the political conditions of India. The Government of India, however, in their despatch propose measures as to that system in the nature of safeguards, which find no place in the Committee's reports. Those safeguards will by further curtailing the already qualified independence of Indian Ministers, render their position unenviable and make the limited measure of responsible government more or less shadowy. That despatch also objects to the recommendation of the Committee to include higher and secondary education in the list of transferred subjects. If the function of the Government is only to produce loyal subjects, the despatch view is right; if that function is to produce loyal subjects who are also intelligent patriots, the Committee is right and the modern accepted view of that function is the latter. Evidently the Government of India's despatch has been influenced by the fact that some wild political agitations have of recent years exploited the Colleges and schools for their purposes. Can we be sure that such exploitation will cease if these heads of education are reserved? I should think that by transferring them to Indian Ministers, and making them responsible, the prospects of that exploitation would be considerably minimised, at any rate, a chance should be given to those Ministers to justify themselves on that head. Secondary education, all agree, has been so far in a perilous condition while its control has been with the Government. What guarantee is there that it will improve if it continues so reserved?

It is stated from Mysore that four dead bodies of three Hindu women and one man with fractures to the skulls were found in a pit near Machua Bazaar Police Station on Saturday morning. The police are enquiring.

Sir Michael O'Dwyer.

Laid Down his Office.

Punjab Gazette Extraordinary.

LAHORE, May 26.

A Punjab Gazette Extraordinary just issued publishes the following for general information:—Sir Michael O'Dwyer to-day makes over charge of the office of the Lieutenant Governor to Sir Edward MacLagan. Before doing so he desires to leave on record his deep obligation to the public services of the Punjab in all departments and branches, imperial provincial and subordinate for the loyalty and efficiency they have so steadily shown in carrying on the work of administration during his six years term of office. At no time since the mutiny have heavier demands been made on officers of Government and they have responded to every call promptly and ungrudgingly. The Lieutenant Governor is glad to think that the conditions of many branches of services have received a much needed improvement in recent years and he hopes that other branches will soon obtain a similar and substantial amelioration. Sir Michael O'Dwyer welcomes this opportunity of expressing his gratitude to the people of the Punjab for their vigorous support of and hearty co-operation with the administration in these critical years. To their co-operation are due the splendid war record of the province and the promptness and success with which recent disorders had been suppressed. Those disorders were limited to particular areas and to minorities in those areas and the bulk of the province was in no way affected by them, to restore public order it was found necessary to place certain disturbed areas under Martial law, but the rapid improvement of conditions has already enabled the authorities to dispense with many of the restrictions imposed and Sir Michael O'Dwyer hopes that it will be possible to abolish Martial Law in certain areas almost at once and if the improvement continues to dispense with it in the rest within the next few weeks. That will close a chapter in the history of the province, which, while it brings out the danger to public safety caused by a disorderly and disaffected section has also made it clear that the great masses of the people of the Punjab are solidly ranged on the side of law and order and are actively loyal to King Emperor and his Government. Sir Michael O'Dwyer has never doubted the people of the Punjab and now that he is laying down his office of the Lieutenant Governor his faith in them and in their future is greater than ever.

Indian Newspaper & Company.

Steps to Republish Bombay Chronicle.

BOMBAY, May 26.

An extraordinary general meeting of the shareholders of the Indian Newspaper Company, Ltd., was convened by the Board of Directors of the Company at the "Bombay Chronicle" Office to-day at which the following resolution was put to the meeting by the Chairman of the Board and passed unanimously:—That this extraordinary general meeting of the shareholders of the Indian Newspaper Company Ltd., leaves it to the Board of Directors to take such further steps as in the interest of the Company they may think proper for getting the order for pre-censorship revoked and for publishing the paper in such a manner as they may think practical.

Women and Politics.

Bishop Whitehead on Their Work.

COONABUR, May 24.

Speaking at the Y. W. C. A. Conference, at which her Excellency Lady Willingdon presided, the Right Reverend the Lord Bishop of Madras delivered a most interesting address on the present situation in India with reference to women's work. His Lordship touched upon the striking change that has taken place in the West in the whole position of women in their work and influence on public affairs during the war, and in the course of his remarks said:—"The contrast between the conduct of women in England, when the war broke out, and that of the Nationalist Party in India has been very striking. As soon as the war was declared the suffragettes dropped at once their political agitation and threw themselves heartily into war work of all kinds. The result was that their leading opponents were converted into supporters of their cause, and vote was given them almost by universal consent. The Extremists in India took exactly the opposite view, with the result that they have greatly prejudiced their own cause and created throughout India a spirit of bitterness that will seriously hinder the progress of self-governments. Certainly, the women of England have shown far greater political wisdom than the men of India."

Referring briefly to the coming political reforms in the Government of India Lordship said:—

"I do not know whether you approve or disapprove of the scheme embodied in the Montagu-Chelmsford Report or whether or no we shall all approve of the Act of Parliament that will be based upon it, but, whatever may be our opinions about the reforms, when once they are made it is both to the interests and duty of us all to do every thing that we can possibly do to make them as successful as possible, and one thing that we all can do is to promote, by every means in our power, friendly social relations between Europeans and Indians. No one can read the report carefully without seeing how greatly the success of the reforms must depend upon the friendly relations on both sides, and we all know how greatly the amenities of social life can soften the asperities of political strife. I would appeal to you all to play your part in bridging the gulf that separates the two races. To a large extent this must be the work of women."

Bubonic Plague in a Ship.

Death of a Soldier.

London, May 22.

A soldier aboard the "City of Sparta" which left Bombay on 3rd April, died on voyage, of bubonic plague. On arrival at Liverpool on the 29th April the vessel was quarantined and disinfected. Subsequently a native sailor died of bubonic plague on 16th May.

భారత రాజకీయ సంస్కరణములు

సామ్రాజ్య ప్రభుత్వమువారి అభిప్రాయము.

సామ్రాజ్య ప్రభుత్వమువారి అభిప్రాయము. సిద్ధా, మే 25:— రాజ్యాంగ సంస్కరణముల పట్ల భారత జాతి ప్రభుత్వమువారు మార్చి 25-వ తేదీన ఆంగ్ల భూమికి బంపిన అభిప్రాయములు నేడు ప్రకటింపబడినవి.

ప్రభుత్వవిధానము.

ఈ అభిప్రాయ ప్రకటనము ప్రభుత్వమువారు రాజ్యాంగ నివేదిక పట్ల భారత జాతి సందర్భి యుగోపియను, అధికార అసభికారులు స్థానిక ప్రభుత్వములు ఏవిధముగ తమ సామర్థ్యాన్ని బాపించి వివరించుచు పిమ్మట భారత జాతికి కట్టి ప్రభుత్వము మంచిదో చర్చింపబడినది. 1917 సం॥ ఆగష్టు 20 వ తేదీ ప్రకటనము ప్రకారము ప్రకృతపరిస్థితులను బట్టి ఏకప్రభుత్వమును ప్రవేశపెట్టుట కష్టతరమని సామ్రాజ్య ప్రభుత్వమువారి అభిప్రాయము. స్థానిక ప్రభుత్వములు రెండుతప్ప తక్కినవిన్నియు ఏకప్రభుత్వమునందే వలయునని నూచించినవి. 1919 సం॥ జనవరి 25 లో ఢిల్లీలో సమావేశమైన రాష్ట్రపాలకులలో ననేకులు తమ నూచనలను సొక ప్రకటనరూపముగ ప్రచురించెనున్నారు. ఈ సూచనలన్నియు భాగ్యశాసనము వారిచే వానిని నిరాకరించుటకు ప్రభుత్వమువారు కారణములను చూపెట్టుచున్నారు. సామ్రాజ్య ప్రభుత్వమువారు కొద్ది మాత్రముతో ద్వితీయాభిప్రాయము మంచిదని అభిప్రాయ మిచ్చుచున్నారు. రాష్ట్ర కాంగ్రెసువారిక సంఘాధికారములను గురించి నివేదికలో నూచింపబడిన వానిలో, అధికారము లేని సభ్యుల నియోజనము తప్ప, తక్కినవాని నన్నిటిని అంగీకరించుచున్నారు. భారత జాతి పరిస్థితులను బాగుగా తెలియు గవర్నరులను కాసిగ సహాయముగ అధికార సభ్యుల నిర్వహించుమిటుకు ప్రభుత్వమువారు రంగీకరించుచున్నారు. రాజభాషలు గాని తక్కిన రాష్ట్రముల కధికారులను నివిలు సర్దుమునండి నిశ్చయింపవలయు ననియు, కాంగ్రెసువారిక సంఘమునకు ఒక అధికారిని, మరొక హైదరాబాద్ సభ్యుని నియమించుటకు తగిన నిబంధనల చేయుటకు ప్రభుత్వమువారు రంగీకరించుచున్నారు. మంత్రులు ప్రజానిర్వహిత సభ్యులనుండి నియోజింప బడవలయును. సదరు మంత్రులు రాష్ట్ర కాంగ్రెసుసభాధికారమునకు లోబడి యుండవలయును. వారి జీతముల సంఖ్య విషయము గవర్నరుగారు మంత్రులతోనే సంప్రదించి, నిర్ణయింపవలయును. వారిజీతములను ప్రజామత ప్రకారమునుండి నిర్ణయింపవలయును. భారత జాతి యుద్ధాధికారములను స్వాతంత్ర్యములు మున్నగు విషయములు నిబంధనలలో నూచింపవలయును. ఈ సూచనలన్నిటిని కాంగ్రెసువారు నిమగ్నములయ్యెను.

ఆర్థికవిషయములు.

ఆర్థికవిషయములు రాజ్యాంగ ప్రకారముండి రెండు విధములుగ విభేదములు కాగలవు. సామ్రాజ్య ప్రభుత్వమువారు ముఖ్య రాష్ట్ర ప్రభుత్వములు చెల్లించవలసిన ద్రవ్యవిషయమున నివేదికమునందు నూచింపబడిన సూచనల సంగీకరించుచు, రాష్ట్రమువారు చెల్లించవలసిన ద్రవ్యమునకు అధికార ప్రజామత ప్రకారము సమానముగ జవాబుదానమై యుండవలయు నని నూచింపబడినది. ఆర్థిక సంబంధములను గురించి ఆలోచించి పరిష్కరించుట కొక విచారణసంఘ మత్యనసరమని పిమ్మట ప్రభుత్వమువారు అభిప్రాయము నిచ్చుచున్నారు.

కానసభలు.

కానస నిర్మాణ విషయమున నూచింపబడిన విషయములను మొత్తముగా అంగీకరించుచు, గ్రాండు కమిటీ నిర్మాణవిషయము కొంతకాలమువర కాపరమునని ప్రభుత్వమువారి అభిప్రాయము. సర్టిఫికేట్ విషయమున గవర్నరుగారి ముఖ్య అభిప్రాయముపట్ల అపీలు చేయుట కేమియు స్వాతంత్ర్య ముండకూడదని నూచించుచున్నారు.

గవర్నరుగారి అంగీకారము నిరాకరణ మున్నగువాని పట్ల నూచింపబడిన విషయములు అంగీకరించుచు గవర్నరులు కొన్ని కానసముల పట్ల గవర్నరు జనరలుగారి ఆమోదమున పొందుటకు అధికారమును కలిగియుండవలయును. ఈన్నత కన్యకసభ (అప్పరహౌస్) నిర్మాణ విషయమున నూచనలను అనవసరము.

విచారణ సంఘములు.

తాత్కాలిక విచారణ సంఘముల నిర్మాణము నామోదించుచు, ప్రథమ విచారణ సంఘము నెలకొల్పవలయునని

నేమియు మాన్యు (ప్రభుత్వములలో చేయగూడదని ప్రభుత్వమువారు అభిప్రాయ మిచ్చుచున్నారు.

కాంగ్రెసువారిక సంఘము.

గవర్నరు జనరలుగారి కార్య నిర్వాహక సంఘమున హైదరాబాద్ సభ్యుల నిర్వహణ నియమించు విషయమున సభా సభ్యుల సంఖ్యానిర్ణయము పట్ల గల నిబంధనలను తీసివేయు విషయమున ప్రభుత్వమువారు కేమియు అభ్యంతరము లేదు. ఇద్దరు అధికారులను, ఒక స్వామివాదిన, హైదరాబాద్ నిర్వహణ నియమించు విషయము కానసమునందుచూపించబడి యుండవలయును.

సామ్రాజ్యకానసభ.

సామ్రాజ్యకానసభాసభ్యులు గవర్నరు జనరలుగారిచే నియమింపబడు అధికారులగు మండలమునను విషయమున, సామ్రాజ్య కానసభలో చేయబడు కానసముల నామోదించుట నిరాకరించుట ఆకు విషయముల పట్ల ఇష్టమున్న అధికారములు ముందుగా నుండవలయునని నూచింపబడిన విషయములలో ప్రభుత్వమువారి కేమియు భేదాభిప్రాయము లేదు. పునర్విచారణకు వట్టుమును కానసభలకు బంపు విషయమున, కానసభను గాని స్టేటు కన్సల్టేషను గాని నిలిపివేయుటకు గవర్నరు జనరలుగారికి అధికారములలో రాష్ట్రకానసభలలో తీర్మానములు, ప్రశ్నలు, కార్యక్రమ నిబంధనలు మున్నగు వానిలో సామ్రాజ్యకానసభ సమానస్థానమున నే యుండవలయును.

ఇతరవిషయములు.

ప్రీతికన్సల్టేషను నిర్మాణము నామోదించు, స్థాయిసంఘముల యేర్పాటు సామ్రాజ్యకానసభాసభాసభాధికారుల నియోజక విషయము, ప్రకృతము చర్చించుట అనవసరమని ప్రభుత్వమువారి అభిప్రాయము.

భారతజాతి మంత్రి పార్లమెంటులకు గల అధికారములను తగ్గించు విషయము, భారత జాతి మంత్రిజీతములను ఇంగ్లండు అధికారములలో నుండి తీసికొను విషయమును ప్రభుత్వమువారు నామోదించుచున్నారు. భారత జాతి విషయములను చర్చించుటకు గాను 14 పార్లమెంటు కాయము సభా సభ్యులలో నొక యువసంఘము నెలకొల్పవలయునని నూచన నామోదించుచు ఈ సంఘమున ప్రభుత్వ సభా సభ్యులు సయితము చేరుటకు అంగీకరణ రీతియందునని నూచించుచున్నారు. ఇండియా కార్యాలయ పునర్నిర్మాణ విషయమున ఇండియా కార్యాలయ విచారణ సంఘమువారి నూచనలను తేలికొనునంత వరకు అభిప్రాయ మిచ్చుట కష్టతరమని ప్రభుత్వమువారు చెప్పుచున్నారు.

చంద్రవార్తరుగారి అభిప్రాయము.

చంద్రవార్తరు మే 26:— ప్రకృతము చంద్రవార్తరు సంఘము సర్ నారాయణ చంద్ర వార్తరుగారి అసాసి యేటెడ ప్రతికాసంఘమువారి ప్రతినిధి కలిసికొని, పూరులో సంఘమువారి నివేదికపట్ల అభిప్రాయము నమగగా చంద్రవార్తరుగారు సంఘమువారి నివేదికను సుత్ప ప్రకటనగా నున్నదని చెప్పియు ఈక్రింది అభిప్రాయముల నిచ్చి:— రాజ్యాంగ నివేదికను పట్ల సంఘమువారి నూచనల అన్ని పార్టీల వారికిని మైత్రి కలగజేయుటకు ముగ్ధదర్శకమైనది. ప్రాంతీయ కమిటీవారు స్త్రీలకు వారి సాంఘికసాంప్రదాయములనుబట్టి ప్రాతినిధ్యమిచ్చుట అవసరమని చెప్పినవిషయములు మాత్రము అంతసంతృప్తికరములుగ లేవు. సాంఘికసాంప్రదాయములపట్ల స్త్రీలకునలె నెన్నుకొనుటనాకిని అభ్యంతరములు పెట్టియుండవలసినది. కాని యీ కష్టతని సంఘమువారును సరించక, వారితరువుల కొరతనుండి కానసభకునియో జించుటకు స్వాతంత్ర్య మిచ్చియున్నారు. ప్రకృత రాజకీయ పరిస్థితుల ప్రకారము ఎంతో కష్టతరముగ నుండి ద్వితీయాభిప్రాయము బాధ్యతాయుత ప్రభుత్వమునకు ప్రధానసోపానముగా నుండుటగాను, భారతమంత్రుల స్వాధీనముచేయ బోవు కాఖలు మొత్తముగా తృప్తికరముగా నే యున్నది. భారత ప్రభుత్వమువారి అభిప్రాయములలో ప్రజామత ప్రకారాధికార రక్షణమునకు గాను, సంఘమునా బంధపాపించని కొన్ని నూచనల నిచ్చుచున్నారు. ఈ నూచింపబడిన రక్షణలను భారత మంత్రుల స్వాతంత్ర్యమునకు భంగము కలుగుటయేగాక, బాధ్యతాయుత పరిపాలనమునకు ప్రధాన సోపానముగా నిచ్చిన ఈ స్వాతంత్ర్యములను సయితము నివహయోగములు కాగలవు. ప్రభుత్వమువారు తమ అభిప్రాయములలో ప్రజామత ప్రకారము సంఘమునా రిచ్చిన మాధ్యమిక ఉన్నత

విద్యాకాఖాధికారుల పట్ల అభ్యంతరములు చూపెట్టుచున్నారు. భారత ప్రభుత్వమువారు రాజభక్తిపూరితులగు ప్రజలను తయారు చేయవలయు నని తలచియున్నవలె నా సంస్కరణనూచనలు మంచివే. జ్ఞానమతులగు జాతిమారులను రాజభక్తిపూరితులుగ చేయ దలచియున్నవలె సంఘమువారి నూచనలు ఎంతయో లాభకరములుగ నుండగలవు. ప్రకృత ప్రభుత్వ రాజకీయాంగోనాకాయలు కలాకాలల, విద్యాలయములనుండి సహాయమును దీసికొనుచున్నారని ప్రభుత్వమువారు తలంచుచు, దీనివలననే విద్యాకాఖసంతము ప్రజామతముచేయుటకు అభ్యంతరము పెట్టుచున్నారు. విద్యాకాఖ అధికారాయత్తముగ నున్నయెడల ఈలోపము నివారణకాగలదని చెప్పగలరా? విద్యాకాఖను మంత్రుల స్వాధీనముండుచియుండలె ఇది ప్రజలపట్ల నెంతయు బాధ్యతగానుండగలదో. ఈలోపములు క్రమేణా నివారణయగుటకు వీలుండగలదు. సంగతినందప్పుడు లెట్లున్నను ఈ కాఖసైన్యమంత్రులకు స్వాతంత్ర్య మిచ్చియూడవలయును. ప్రభుత్వమువారి అధికారమున మాధ్యమికవిద్య చేయవచ్చుదని అందవను చెప్పుచున్నారు. అధికారులచేతుల నిది బాగుపడగలదని తలంచుట కేమి వీలుగలదు?

అస్సాము సంస్థానముల తేయాకు.

విశ్వప్రకాశము.

కలకత్తా, మే 24:— ఇండియన్ తేయాకు సంఘము యొక్క కమిటీవారిక సభ గావించిరి. హెచ్.డబ్ల్యు. కారుగా రధ్యక్షతవహించిరి అస్సామురాష్ట్రములోని జిల్లామండలి జనులకు మాఖ్యవసరమైన విషయము ప్రజామత సేకర్త హెచ్చుభరలోనున్నది. మేమునుమాలిలవిషయము సరసమైన భరలో నమ్మట దుర్భరముగా నున్నది. రంగూను, కలకత్తా నగరముల నుండి విషయము దిగుమతి చేయుటకు ప్రయత్నములు చేయబడినవి. ఔమపీడితమైన జిల్లాలలో విషయము అందజేయుటకు బర్మానుండి ప్రభుత్వకరము వచ్చెను. ప్రజలకు సరిపోయిన విషయము అరాష్ట్రములోనున్నదని తెలియుచున్నది. ఈ రాష్ట్రమునుండి విషయమును ఎగుమతిచేయుట చేతను, దిగుమతి లేకుంటచేతను ఔమము బయలుపడలేదు. ప్రస్తుతము ప్రజలస్థితి నిశ్చయముగా విషయముగా నుండుటచేత అస్సాము ప్రభుత్వమువారికి ఈసంఘమువారు నిజస్థితిని తెలియజేసి కిక్కులుగ నేచర్య తీసికొనవలసినదని నివేదించిరి. ప్రస్తుత ప్రజాభారణస్థితులను చక్కజేయుటకు ఈ రాష్ట్రమునుండి విషయపు ఎగుమతులను నిషేధింపవలయును. దార్జిలింగు, దుఅరు జిల్లాలలో విషయపు సప్లములు చాలతక్కువగా నున్నది. దార్జిలింగు జిల్లాలో విషయపు సప్లము తక్కువగ నుండుటకు కారణములను కనుగొని తగిన ఏర్పాటులు చేయుటకు స్థానిక సంఘమువారు చర్యతీసికొనుచుండిరి. మాయామ్యలో ఇంతఔమము గానినెంచుటలేదు.

భారతీయుల రాజభక్తి.

సిద్ధా, మే 25:— టాంకు నవాబు, సేతూ రాజగారును, ప్రస్తుతము జరుగుచున్న ఆఫ్ఘన్ యుద్ధమునకు, తమ రాజ్యములయొక్క వస్తుసంపదలకు బ్రతిభు ప్రభుత్వమువారి యధీనము చేసిరి.

అలహాబాదు, మే 24 పక్షానిరు ప్రత్యేకనిలేఖ ఇల్లు కంత్రీ నిచ్చుచున్నాడు:— సర్ వారు అల్లులరహమాను గారును, సంధిప్రతినిధుల నుని పేసపెట్టుకొన్నవారు కొందఱును, వారి బాధ్యతమీద సంధివిషయములను మాట్లాడుటకై జేడలిరి. సర్ వారు గారును, వారి నాకరులును తిరుగ జేతములొనికి వచ్చుటకు ఆకు జ్ఞ ఇచ్చి బడెను. మిగిలిన ప్రతినిధులు పినాగరు నగరమున ఆపబడిరి. ఇప్పుటి సారాంశమును బట్టి ఏదాంకగా ప్రభుత్వమువారు ముగ్ధము చేయుట నిష్ప చేరొకమాగ్ధము లేవున్నది. ఈ యుద్ధమున కిక్కులుగను జనుప్రతినిధులు చేయవలయును.

మదరాసు విశ్వవిద్యాలయము.

మరియోఫలితములు.

ఎం. ఏ. డి. గి. కరీమ్.

(7-వ కాఖ అంగీకరణము.)

రెండవ తరగతి:— అంగీకరింపిచ్చి.

లి. ఏ. డి. గి. కరీమ్.

(రెండవ కాఖము 25 గూత్ర.)

ఫిజికల్ నైపు:— 412, 419, 481, 461, 464, 559, 560, 935, 1017, 1018, 1034, 1505, 1561, 1577, 1917, 1994, 2086, 2088, 2106, 2113, 2124, 2133, 2147, 2148, 2149, 2162, 2165, 2199, 2204, 2207, 2211.

ప్రజాభిప్రాయములు

I శ్రీకృష్ణ భారతము - ఆరణ్యపర్వము

ఆరణ్య, రాజమహేంద్రవరపుర వాస్తవ్యులను గలిరాజు విజయారావులకు నగు శ్రీరాధ కృష్ణమూర్తి శాస్త్రిలుగాను సంస్కృతభారతము ననుసరించి యాంధ్రంబున బద్ధకావ్యంబుగా శ్రీకృష్ణభారత మను పేర వ్రాయఁకొడంగి యం దాది సభాపర్వములను తత్సరత్రికయమునకు మున్న ముద్రింపించి ప్రకటించి, యాంధ్రలోకంబున కానందంబు సమకూర్చి యున్న వారు. కరతల్పరంబున నీ కవిచంద్రి లరణ్యపర్వమును రచియించి ప్రకటించియున్న వారు. నీతి వైరియీపర్వంబునను ములతీ మృదుమధుర వచనరచనలం గ్రామ్యుల జడపుట కంతయు నుత్సాహంబున గలిగించుచున్నది. ఆరణ్యపర్వంబునందలి కథలు ప్రాయశఃపాదా నిస్సారములై యున్నను వా సల రమ రచనాచమత్కారచిత్రంబునం జేసి సారవంతములై తనరారునట్లు కృష్ణమూర్తి శాస్త్రిలుగాను నడివియున్నారని చాటిచూపుచున్నట్లును నీ రు వాగ్ని ప్రకటించినా రని వివరయ్యెడిగాని యవి యంతకు సమకలంబులు గామింజేసి వానింకూర్చి ప్రకటించిన నయిల కాదాయె. ఇమ్మహా గ్రంథరచనకుఁ గలిరాజుగారిని బోధిత్వాపజేసి వారికివలయు ధన సాహాయ్యం బొసంగుచు విద్యవృత్తిసామలనఁ బ్రోత్సహించిన శ్రీ రాజావాసిరెడ్డి చంద్రమౌళీశ్వర ప్రసాద బహద్రులు మన్నెనుల్లావారికిని శ్రీ రాధకృష్ణమూర్తి శాస్త్రిలుగారికిని సర్వోత్కృష్టంబు చిరాయ రాశివైశ్యవృత్తింబులు ప్రసాదించి యిమ్మహానీతికృతిని విరచిరావలయుఁ గొనసాగించుఁ గాక యని యనయము సర్వోత్కృష్ట వాంఛిలోకము పొర్పించెను. తిరుపతి నాగపూడి కుప్పస్వామయ్య.

II ౧౮-వ నియోగిమహాసభ ఆంధ్రప్రదేశ్ సంపాదకులకు :

నూజివీడు జూన్ (6-7-8) ప్రత్యేకాహ్వానపత్రిక. ఆరణ్య, నియోగిబాలర విద్యాభివృద్ధికి ఇదివరలో మనసంఘములలోని కొందరి ప్రముఖులచేత కొన్నికొన్ని ప్రయత్నములు చేయబడినవి. ఆయా విషయములు వాటివాటికి సంబంధించిన వారికి దప్ప తదితరులైన సంఘసామాన్యమునకు తెలియనే తెలియదని వాగ్విముఖుల చాలవంత గలుగుచున్నది. వాటిని నాకు తెలిసినంతవరకు ఈ క్రింద నుచూహించుచున్నాను.

1. ఆర్యేల నియోగి బ్రాహ్మణ ఛారిటీ ట్రస్టుబోర్డు, వెజవాడ. అను పేరుతో నొకసంఘము 1860 నుండి ౧౯౨1 వరకు ఆర్థికప్రకారం రిజిస్ట్రీ చేయబడుటయేగాక 1894 నుండి సంవత్సరం 20 తేదీని వెజవాడ సుబ్బిజిస్ట్రారువారి ఆఫీసులో IV వ బుక్కు-9 వ పాల్యం 77 మొదలు 101 పేజీలలో ౧76 వరగా నొక ఇక్జిడెంచరు దస్తావేజుకూడ రిజిస్టరు చేయబడినది. ఆ సంఘములో ప్రథమమున చేరియున్న మహాజనులు 64 గురు గలరు.

2. నియోగివిద్యానిధి గుంటూరు ఈ సంఘముకూడ 25-10-1915 తేదీని ఆ 1860 నుండి ౨1 సంవత్సరం ఆర్థికప్రకారం రిజిస్ట్రీ చేయబడినది. ఈ సంఘ కర్తవ్యము 18 గురు గలరు.

3. శ్రీకృష్ణ భారతము గుంటూరు నియోగివిద్యానిధి. శ్రీకృష్ణ భారతము శ్రీరాధా కొచ్చర్లకొట రామచంద్ర వెంకటకృష్ణారావు బహద్రర్ నవీంద్రుల ఆఫ్ పబ్లికేషన్ గారి ప్రధమ భర్తవత్తి గారకు శ్రీరాధా శ్రీకృష్ణ కొచ్చర్లకొట బలిగారమ్మ బహద్రరు బహింజాబిగారు నియోగిబాలర విద్యాభివృద్ధికి తమ యంత్యకాలమున కొంతద్రవ్యదానముచేసి భర్తవాలకులను ఏర్పరచుటకు తెలియుచున్నది. అందు ప్రధానము దివారు బహద్రరు చిత్రపు వెంకటాచలం పంతులుగారు. ఎ.వి.ఎస్. మోకొట్ల వీరేలుగారు ఆయనకున్నట్లు తెలియుచున్నది. ఇంకను అందలకు సంబంధించినవారు యెవరయిన వున్నది తెలిసి వారు బాగుగా తెలియదు.

వర్తమానసామమునకు ఈ మూడు విధములు ఒక ప్రధానోద్దేశముతో స్థాపించబడినవి. కొందరు మొదట్ల నీటిలో రేండిటిలోను మూడిటితోనుకూడా సంబంధము కలిగియున్నారు. ఇందు మొదటిటియగు వెజవాడలోని ఆరువేలయొగి ట్రస్టుభంధు అన్నిటిలోనీ పొర్పించినట్లునది. ఆరణ్య శ్రీకృష్ణ భారతము కొచ్చర్ల రామచంద్రులకును వెజవాడలో

డి.త్రైపు మనసముగానున్నప్పుడు వారిపోత్సాహమున నేర్పడినది. కొంతకాల ముత్సాహపూరితముగనే వృద్ధి నొందినది. పిదప దురదృష్టవశమున ఆర్థికనాటకంవేసిలో ఈనిధిద్రవ్యము నష్టమగుటతో అందరికిని నిరుత్సాహము ప్రబలి నేటికి వామమార్తాకశివముగ నున్నది. ఈసంఘమందలి మొదలల్లలో కొందరు యశశ్శరీరు లైరి. ప్రధానమైన వారిలో చాలమంది నేటికిని అభిమానపూర్వకములై యున్నారు. సంకయము లేదుగాని కార్యక్రమమునందు మాత్రము మాందజపడుట లేదు. రెండవటియగు గుంటూరులోని నియోగివిద్యానిధి యందలి వారందరను సోత్సాహులైయొన నయ్యది గూడ వెనుకనే పడియున్నది.

మూడవటియగు బంగారమ్మగారి సంఘము గుంటూరుకూడ కలుపుకు వివరములను తెలియగోరువారు గలరు.

ఇప్పటివరకు నీటికిన చాలమంది సహాయమును పొందినవారు గలరని నమ్ముటకు లెకిన ఆధారములు లేవు. మనసంఘమందలి నిస్సహాయస్థితి యంతకుంక కెక్కుడగుచున్నది. బిల్డరదక యంతకుంక కెక్కుడగుచున్నది. విద్యాభ్యాసమునకు ద్రవ్యావశ్యకత పూర్వమునకంటె వెక్కుడుమడుగు తెక్కుడువగుచున్నది. సహాయమును పొందనర్హులైన విద్యార్థుల నేటలు ఆదరణలేక కృశించుచున్నారు. ఎవరైన సహాయముచేయు మహానుభావులు గలరావని తెలియగోరువారు నేటలు వాపేరవారి ముందున్నాయి. ఎట్టి సదుద్దేశములతో ఈ నిధులు పొర్పించింపబడినవో అనుదేశములను వెగవేర్చుటకు భర్తముకాదా? పొర్పించుటకు నవరత్నబంతి? అను భర్తముల తమకు వికేదము కానది కాదుగా? ప్రతివారును ఇది యొక పారమార్థిక కృత్యముగ దలచి తమ కైకొలిచిన సర్వమునుగా దానము చేయుచు పరులకు బోధిత్వమిచ్చి ద్రవ్య సహాయన చేయుటావశ్యకము. వైవదివరించబడిన నిధులన్నియు వేర్యయముఖముగ బనిచేయుట కంటె ఏక ముఖముగ జేర్చి నొక పరిపాలకసంఘము Governing body నేర్పరచి మన నియోగిసంఘము వా దగల జిల్లాలన్నిటిలోను ప్రత్యేకసంఘము లేర్పరచి వాటికి తాలూకాసంఘములను గూడ నేర్పరచి ప్రధానపరిపాలకసంఘమువారి నియోజనానుసారముగ భర్తవ్యసమర్థము చేయుట యుత్తమమని నా యభిప్రాయము. ఈ తాహసంఘములకు స్వాధీనములను తమ కోర్టులకు నెలపులు గల దినుసులలో కొంచెము శ్రమచేసివో నెంతద్రవ్యమైనను సమకూడుటకు సంకేతముండదు. ఈ పరిపాలములన్నియు వారి వారి జిల్లాలలోనున్న నియోగులయొక్క శీఘ్రము తయారుచేయించవలెను. "స్వదత్తావ్యసనం పుణ్యం పరదత్తానపాలనే" అను నారోష్ట్రీని స్మరింపుము. మనవారు ఇదివరలోనే ప్రతిష్ఠించిన యాధర్మములను మంచిమార్గమున బెట్టి నడపించుచు, వృద్ధిబొందించి, తిండిత్యా సంఘమును ఆత్మగౌరవమును గాపాడుట మనభర్తముని నిజమించుచు సవినయముగ పొర్పించుచున్నాను.

అచంట రాజగోపాలం, స్వాగతసమితి ఉపాధ్యక్షునిగా నిర్వాహి.

ఇండియను కరెన్సీ సభయందు ఇండియను సభ్యులు పి. ఎస్. డలూగారు నియమించబడినట్లును, లండను నగరము లో ఈ సభకారు కొలదికాలముననే సమావేశ మగునట్లును తెలియుచున్నది.

ప్రతిదినమును తల్లిని పూజింపుము !!!

"భారతమాత చిత్ర పటము"

ఈపటమునందు, లక్ష్మీ, సరస్వతి, దుర్గ, రూపమలీకా, మై భారతమాతయొక్క స్వరూపముచూపునట్లు వ్రాయబడినది. నవనీయొక్క నాలుగుహస్తములను, అస్పృశ్యత్రుజ్ఞాన, భర్తములను ప్రపంచమున కొసంగుచు, మౌందవజాతీయ పతాకమును బూనియున్నది. పటము 15+20 అంగుళముల వైశాల్యముగలది, మంచి కాగితముమీద ముద్రించబడినది. ఢిల్లీలో సమావేశమైన గడివిన జాతీయమహాసభయందు 4 వేల ప్రతు లమ్మదైనవి. ఇక 2 వేల ప్రతులుమాత్రమే గలవు. నీటిని ఏకము త్రముగాగాని, తడవకు 100 ప్రతులకు తక్కువ తేలిందాగాని కొని, గ్రామముల వెంట నమ్మకొనువారికి, నులభమైనట్టియు, పనిత్రమైనట్టియు, మంచియొగ్గమైన వ్యాపారము. అట్టివారికి బహుస్వల్ప భరకీయ్యదను. చిల్లర వెల ప్రతి 13 కలకాల. పొమ్మభర్తకొనువారే భరించవలెను. తక్షణమే కొని తిరునామాకు వ్రాసి తెప్పించుకోవలెను. (1595) మింగళి వెంకయ్య, మచిలీపట్టణము.

గుంటూరుతాలూకా "కాజ" గ్రామమునకు వచ్చిన పొన్నూరు వాస్తవ్యులగు శ్రీమత వారణాశి వీరరావున స్వామిగారు మా గ్రామమున ఈ నెల 19, 20, తేదీలందు, సుమారు నూతనమందిరపులయెదుట ప్రస్తుతము జేరయును సంక్షోభమునందు మంచివైచిన, రాలతు పట్టమును గూర్చియు, బాలభటోద్యమమును గూర్చియు సామాన్యజనులకు మాడ తేలి తెల్లమాటలు ఉపన్యాసమిచ్చిరి. అని యొకరు వ్రాయుచున్నారు.

పాశ్చ్యపు వేంకటాచలపణ్డితులవారి ఆయుర్వేదీయ సిద్ధాంతములు.

1. లక్ష్మీవిలాసరసము:—లక్ష్మీవలకుల శ్లేశులొగులు. లక్ష్మీవిలాస రసములన నిరోధింపై యున్నాడు. ఒక యొక లక్ష్మీవిలాస రసముల నీసా తగుయొద్ద నుండేనే శ్లేశుల శక్యత్రయమైన సిద్ధాంతము వేంకటేశ తదని తామే సంరోమముగ బల్కుగలరు. దినజ్వరము, మాదెర శాలక జ్వరములు, నన్ని సారము మొదలగునవి తప్పక గుణుగును. నీసా 1-కి 1-0-0, 5-కి 1 ఇళాం. (594)

2. శ్రీనివాస లైలం:—శ్లేశు గడ్డకును, నందుల నొప్పి కావుటకును మంచిమందు. నీసా 1-కి 0-8-0, 5-కి 1 ఇళాం.

3. వైశ్యాన రాసము:—వీనిని నేనించినప్పటికిందీయే జూత్రమును కట్టక (కలరా) వాంతిభేది, కీరభేది, అజీర్ణ భేదులు గుణము కాగలరు. నీసా 1-కి 1-0-0, 5-కి 1 ఇళాం.

4. బాలనుభోదయము:—చిద్దలకు బలకారి; లియ్యని మందు. మందము, మలబద్ధము, అజీర్ణ భేది, కృత్యము, కడు తుల్లియుండుట, ఆకలిలేకుండుట మొదలగునవి గుణములు. తిద్దలు పుష్టిగలవారగుదురు. నీసా 1-కి 0-12-0, 5-కి 1 ఇళాం.

5. లోకానుయోగవార కస్తూరమాత్రము:—చిద్దలకు వయస్సు మాడినవారికి, బాలింతలకు ఉత్తమ గుణకారి. మందము, వడికము, దగ్గు, అజీర్ణము, కీరకారం, పార్శ్వవాయువు, మలబద్ధం, జ్వరం, చలిజ్వరము, దుర్బలము మొదలగునవి యొక కనక లోగములను గుణము చేయును. (801)

250 మాత్రము గల నీసా	0-4-0
తపాల కర్పితో 6-కి	1-8-0
" "	12-కి 2-14-0
" "	25-కి 5-5-0

ప్రతి దోషముతో కూడ అనుపానము తెనుగున పంపబడును. శ్రీ సీతారావువ వైద్యశాల, మైసూరు.

మంచి గుణముగల శాస్త్రీయావధములు.

బృహత్ మంజుష్టాదికావ్య

రక్తమును శుభ్రపరచుటలో ప్రకృతమైనది. 1/2 పాను నీసా ౦-12-0.

చంద్రప్రభ గుటి

మూత్రవ్యాధుల యందు అమోఘముగ పనిచేయును. తులం 1-కి ౧-0-0.

వానవలేహము

దగ్గునకు మంచిమందు. 1/2 పాను నీసా ౦-10-0.

వ్యవహారములన్నియునాంగ్లేయభాషలో జరుగువలయును.

జొండు పార్శ్వ స్థూలకత్

పరుగ్గు

ఆయుర్వేద యావధముల జేయువారు బొంబాయి నెం 13.

The Zandu Pharmaceutical Works
388 The Ayurvedic Pharmacists.
Elphinstone Road, Bombay, 13.